

Řexbar Ašebħan n Yeccu Lmasih s ufus n Matta

Řectab manis d ineařq Yeccu Lmasih

Luk. 3:23-38

1 ¹Taširet n Yeccu Lmasih, mmis n Dawud, mmis n Ibrahim. ²Ibrahim ijj-d Ishaq, Ishaq ijj-d Yaεqub, Yaεqub ijj-d Yahuda d aytmas. ³Yahuda ijj-d Fariš d Zarah ak-d Tamar, Fariš ijj-d Ĥašrun, Ĥašrun ijj-d Aram, ⁴Aram ijj-d Aminadab. Aminadab ijj-d Naħcun, Naħcun ijj-d Salmun. ⁵Salmun ijj-d Buεaz ak-d Raħab, Buεaz ijj-d Eubid ak-d Raεut, Eubid ijj-d Yessa. ⁶Yessa ijj-d Dawud ajeġid, Dawud ajeġid ijj-d Sulayman ak-d temyart n Uriyas. ⁷Sulayman ijj-d Rħubueam, Rħubueam ijj-d Abiya, Abiya ijj-d Asa. ⁸Asa ijj-d Yucafať, Yucafať ijj-d Yuram, Yuram ijj-d Euzziya, ⁹Euzziya ijj-d Yutam, Yutam ijj-d Aħaz, Aħaz ijj-d Ĥizqiya. ¹⁰Ĥizqiya ijj-d Manassa, Manassa ijj-d Amun, Amun ijj-d Yuciya. ¹¹Yuciya ijj-d Yakunya d aytmas di řweqt řami xasen uzźřen ġar *tmurt n Babilun*.

¹²Awarni řami xasen uzźřen ġar Babilun, Yakunya ijj-d Caεaltiyil, Caεaltiyil ijj-d Zarubbabil. ¹³Zarubbabil ijj-d Abihud, Abihud ijj-d Alyaqim, Alyaqim ijj-d Eazur, ¹⁴Eazur ijj-d Šaduq, Šaduq ijj-d Axim, Axim ijj-d Aliyud. ¹⁵Aliyud ijj-d Alieazar, Alieazar ijj-d Mattan, Mattan ijj-d Yaεqub. ¹⁶Yaεqub ijj-d Yusef aryaz n Maryem, tenni i d ijjin Yeccu umi qqaren Lmasih.

¹⁷Marra arrawen zi Ibrahim ař Dawud iwđen arbeetac n warrawen. Zi Dawud ařami xasen uzźřen ġar Babilun iwđen arbeetac n warrawen uca zeg wami xasen uzźřen ġar Babilun ař Lmasih iwđen arbectac n warrawen.

Axřaq n Yeccu Lmasih

Luk. 2:1-7

¹⁸Aqqa mammec imsar wexřaq n Yeccu Lmasih. Řami yemmas Maryem tuřa-tt d tanemřact n Yusef, iđhar-d belli nettat teksi aeeddis zi Arruř Iqeddsen qbeř mma ad meřcen. ¹⁹Aryaz nnes Yusef tuřa iggur nican, war ixš ca ad issuffeř man aya řar barra, tuřa yarezzu ad as iřef s tnuffra. ²⁰Am tuřa ittxarrař di man aya, iđhar as-d lmalak n Arebbi di tarjit, inna “A Yusef, a mmis n Dawud, war tteggwed ad řarek tiři Maryem d tamřart nnek, minzi min tuřu dayes, aqqa netta zi Arruř Iqeddsen”. ²¹Uca ad tařu ařenjir, ad t tsemmid Yeccu, minzi netta ad issenjem ayduđ (=cceb) nnes zi ddnub nsen.” ²²Marra aya imsar řima ad itwakemmeř min inna Arebbi s *uqemmum n umkacaf am iqqar*

²³“Xřar, taezarect ad teksi aeeddis uca ad tařu ařenjir,
ad as ggen ‘Immanuwil’ ” min ixš ad yini
‘Arebbi aqqa-t akidney’. Ica. 7:14

²⁴Řami d ifaq Yusef zeg iđeř, igga am mammec t iweřřa lmalak n Arebbi uca yiwyi-d tamřart nnes řares. ²⁵U netta war řares-d iqarreb ca ařami d tuřu mmis amenzu uca isemma t ‘Yeccu’.

Imusnawen n itran zi ccarq

2 ¹Řami d ixřeq Yeccu di Baytlařm di Yahudiyya deg wussan n ujeřid Hirudus, usin-d ca n imusnawen n itran zi manis d tneqqar tfuct řar Urcalim, ²qqaren “Mani iřa wenni d ixerřen d ajeřid n Wudayen? Aqqa neřra itri nnes di ccarq, nus-d ad as nesjed.” ³Řami iřa ujeřid Hirudus man aya, innexřee netta d qae Urcalim akides. ⁴Hirudus issmun-d zeg weydud (=cceb) marra arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen uca isseřsa ten x mani i d řa ixřeq Lmasih? ⁵Nnan as “Di Baytlařm di Yahudiyya, minzi d man aya i yuran s ufus n umkacaf (=nnabi)

⁶*I cem, Baytlařm, tamurt n Yahuda, cem war teřid ca d tamezyant
jar řřukkam n Yahuda, minzi zayem i d řa iffeř řřakem
wenni i řa yarewsen ayduđ inu, Israyil.’ ” Mix. 5:2*

⁷Řexdenni iřaya Hirudus x imusnawen s tnuffra uca yarzu ad yaweđ ad zzaysen issen řweqt i di tuya d iffey itri. ⁸Xenni issekk iten ġar Baytlaħm, inna “Ruħem dinni, tarzum mliħ x useymi. Mařa tufim t, xebbarem ayi, ħima uřa d necc ad d asej, ad as sejdey. ⁹Umi sřin i wawař n ujeġid, ruħen uca itri i źrin di ccarq iggur zzatsen ařami d yiweđ uca ibedd sennej i wemcan mani iġa useymi. ¹⁰Řami źrin itri, dewřen ccuren s řefraħet tameqqrant ařas. ¹¹Řami udfen ġar taddart, źrin aseymi ak-d Maryem, yemmas, wđan ġar tmurt uca sejden as. Xenni arezmen řeknuz nsen uca wcen as timewca (=iriyaluten): ureħ, řebxur d řefwaħet n mirru. ¹²Umi iweħħa asen-d di tarjit ij n uřam ħima war tteiqqiben ca ġar Hirudus, eeqben nitni ġar tmurt nsen zeg ij n webriđ nneđni.

Arwař ġar Miřra

¹³Umi ruħen, iđhar-d lmalak n Arebbi ġar Yusef di tarjit, iqqar “Kkar, awi-d aseymi d yemmas, tarewřed ġar Miřra, qqim din ař cek i ġa xebbareħ, minzi Hirudus yarezzu x useymi ħima ad t issellek.” ¹⁴Uca netta ikkar-d, yiwi aseymi d yemmas s ġiřet uca iruħ ġar Miřra. ¹⁵Iqqim dinni ařami immut Hirudus, ħima ad itwakemmeř min itwannan zi Arebbi zeg umkacaf am iqqar

“Řayiy-d x Mmi ħima ad iffey zi Miřra”. Huc. 11:1

Aneqqi n iħenjiren di Baytlaħm

¹⁶Řami iźra Hirudus belli imusnawen cemten t, ixeyyeq ařas uca issekk inya marra iħenjiren n Baytlaħm u zi qae jwayeh i d as-d yudsen, marra iħenjiren zi tnayen iseggwusa swadday elaħsab řweqt i yiweđ ad issen zeg imusnawen. ¹⁷Řexdenni itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Irmiya am iqqar

¹⁸“Tmijja tetwaseř di Rama, tyuyyit d imetřawen d uyejdur ařas.

*Rahil tettru x tarwa nnes, war tetteks ad tetwaezza
minzi nitni war qqimen.” Irm. 31:15*

Adwař zi Miřra yar Nnařira

¹⁹Řami immut Hirudus, xzar, iđhar as-d ij n lmalak n Arebbi di tarjit i Yusef di Miřra, ²⁰iqqar “Kkar, awi-d aseymi d yemmas uca ruħ yar tmurt n Israyil, minzi inni tuya yarezzun ad nyan aseymi, aqqa mmuten.” ²¹Řexdenni ikkar, yiwi-d aseymi d yemmas uca yusi-d yar tmurt n Israyil. ²²Maca ařami isřa belli Arxilawus d ajeđid n Yahudiyya deg wemcan n babas Hirudus, iggwed ad irah dinni. Arebbi aqqa iwehħa as-d di tarjit uca iruħ yar jwayeh n Ljalil. ²³Uca yusi-d, izdey di tendint qqaren as Nnařira, ħima ad itwakemmeř min itwannan zeg imkacafen

“Ad t semman ‘Nnařiri’.” Ica. 11:1

Yuħanna Amseyđaş ittbarreħ s tgeldit n ijenwan

Mar. 1:1-8; Luk. 3:1-9, 15-17; Yuħ. 1:19-28

3 ¹Deg wussan nni yusi-d Yuħanna Amseyđaş, tuya ittbarreħ di řexřa n Yahudiyya, ²iqqar “Tubem, minzi tageldit n ijenwan aqqa tudes-d.” ³Minzi d wa i xef itwannan zeg umkacaf Icaeya am iqqar

*“Tmijja n wenni ittřayan di řexřa
‘Sewjdem abrid n Arebbi, seggem imesraq nnes.’ ” Ica. 40:3*

⁴Yuħanna simant nnes tuya yarređ arruđ n tađuft n iřeyman, ibekkes ij n webyas n yiřem uca macca nnes tuya d iburexsen d tamment taħarrect. ⁵Řexdenni teffey-d ħares Urcalim d qaē Yahudiyya d marra jwayeh i d as-d innden i Lurdun ⁶uca twassyeđšen zzayes deg *iyzar n Lurdun*, neemen s ddnub nsen. ⁷Maca am tuya izra ařtas n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen ttasen-d ħar useyđaş nnes, inna asen “A tarwa n ifiyan, wi d awem imřen maħend ad tarewřem zi lyađab i d ħa yasen? ⁸Ggem řyiġet i ħa iřiġen i ttubet. ⁹War ttiyřem ca ad tinim deg yixef nwem “Ibrahim d jedditney!”, minzi necc ad awem iniy belli Arebbi izemmar ad igg zeg izra-ya tarwa i Ibrahim. ¹⁰Aqqa tacaqurt twassars ħar izewran n tcejjura. Kuř tacejjart i war itticcen řyiġet tecna, ad tetwaqešş uca ad temmenđar di tmessi. ¹¹Necc ad kenniw ssyeđşey deg waman i ttubet. Maca wenni i d ħa yasen awarni ayi, netta ijhed xafi,

necċ war sdiheġġ ad as ksiy sandaliyat nnes, aqqa netta ad kenni w isseyċeġ s Arruħ Iqeddsen d tnessi. ¹²Tazzart nnes deg ufus nnes, ad izzuzzar andrar nnes qaē, ad iyru irden ġar řmarsi nnes, maca řum ad t isseċmeċ s tnessi i war ixessyen.”

Yuhanna Amseyċaġ issyeċtaġ Lmasiħ s waman

Mar. 1:9-11; Luk. 3:21-22

¹³Řexdenni yusi-d Yeccu zi Ljalil ġar yeyzar n Lurdun ġar Yuhanna, ħima ad itwasseyċeġ zzayes. ¹⁴Maca Yuhanna yugi as, inna “Necċ ħdajey ad twassyeyċey zżayek, ma d cek i ġari-d ġa yasen?” ¹⁵Maca Yeccu yarr-d, inna as “Samħ ayi řexxu, minzi ammu i d aney ittřiq ħima ad nkemmeř marra tasegda.” Uca isamħ as. ¹⁶Ařami tuya itwasseyċeġ Yeccu, yuři-d zeg waman deyya. Xżar, aqqa twarezmen as ijenwan uca iżra Arruħ n Arebbi ihwa-d amecnaw tadbirt uca tarsa xas. ¹⁷Xżar, tusi-d ict n tmijja zeg ijenwan, tenna “Wanita d Mmi iēizzen, dayes ufiy marra řefraħet inu tekmeř.”

Ibřiš ittjarrab Lmasiħ di řexřa

Mar. 1:12-13; Luk. 4:1-13

4 ¹Řexdenni itwandeh Yeccu ġar řexřa zi Arruħ ħima ad itwajarreb zeg ibřiš. ²Ařami tuya iżumm arebein n wussan d arebein n ġyaři, yusa as-d jjuē ġar uneggaru. ³Yusi-d ġares umjarrab, inna as “Mařa cek d Mmis n Arebbi, ini i iżra-ya ad dewřen d ayrum.” ⁴Yarr-d xas inna “Aqqa tura ‘Bnadem war iddar s weyrum waha, maca zi kuř awař i d ittekken zeg uqemmum n Arebbi.’ ” ⁵Řexdenni iwyi t ibřiš ġar tendint iqeddsen uca issgæēed it ġar tțarf n tzeqqa n taddart iqeddsen, ⁶inna as “Mařa cek d Mmis n Arebbi, iwa nđar ixef nnek ġar wadday, minzi aqqa tura ‘Ad iweřša lmalakat nnes xak, ad cek ksint x ifassen nsent, ħima ađar nnek war ineggeħ ca azru.’ ” ⁷Yeccu inna as “Tura ēawed ‘War ttjarrab Sidi Arebbi nnek!’ ” ⁸ēawed iwyi t ibřiš ġar wedrar yueřan ațtas, isscen as marra tigeldin n ddunnit d uēuġi nsent ⁹uca inna as “Ad ac wcey marra man aya, mařa tewđid ayi ġar iđaren, ad ayi tsejded!” ¹⁰Inna as Yeccu “Ruħ, a Cciřan, minzi tura ‘Sidi Arebbi nnek d netta umi i ġa tsejded u i netta weħdes umi i ġa txedmed.’ ” ¹¹Řexdenni ijj it ibřiš uca xżar, lmalakat usint-id, tuya sexxarent as.

Yeccu isqeb-d ɣar Ljalil

Mar. 1:14-15; Luk. 4:14-15

¹²Řami isřa Yeccu belli Yuħanna tuɣa itwasellem, iruħ ɣar Ljalil, ¹³ijja Nnařira uca yusi-d ɣar Kafarnaħum tenni ɣar tťarf n řebħar di tmurt n Zibulun d Naftali uca izdeɣ din, ¹⁴ħima ad itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Icaɣya am iqqar

¹⁵“*Tamurt n Zibulun d tmurt n Naftali deg webrid n řebħar,
ɣar ujemmađ n Lurdun, Ljalil n řegnus,
¹⁶aydud i iħan di tağest izra tifawt tameqqrant
u x yinni iqqimen di tmurt d tiři n řmewt,
aqqa tifawt tenqar-d xasen.” Ica. 9:1-2*

¹⁷Zi ssin ibda Yeccu ittbarreħ, inna “Tubem minzi tageldit n ijenwan aqqa tudes-d.”

Tařayit n imeħđaren imezwura

Mar. 1:16-20; Luk. 5:1-11

¹⁸Řami tuɣa Yeccu iggur xtma n řebħar n Ljalil, izra tnayen n wawmaten, Simean umi qqaren Buťrus d Andrawus umas, tuɣa neťťaren traccia di řebħar minzi nitni d ineymaren n iseřman. ¹⁹Inna asen Yeccu “Đfarem ayi-d, ad kenniw arrey d ineymaren n iwdan.” ²⁰Ssarsen deyya tiracciwin nsen, đfaren t. ²¹Řami yeedu zi ssin tsawent, izra tnayen n wawmaten nneđni, Yaequb mmis n Zabadi d umas Yuħanna, tuɣa-ten ak-d babatsen Zabadi di tğarrabut, eedřen tiracciwin nsen uca netta iřaya xasen. ²²Deyya semħen di tğarrabut u di babatsen, đfaren t.

Yeccu isseřmad issgenfa

Luk. 6:17-19

²³Tuɣa ittenneđ di tmurt n Ljalil marra, isseřmad deg isinagugen nsen, ittbarreħ s řexbar ařebħan n tgeldit uca issgenfa kuř řehřac d kuř řeeyubat i iħan deg weydud. ²⁴Iffey řexbar xas di Suriya marra uca iwyen-d ɣares marra imeħřac inni ɣar iħan eřam kuř řehřacat d řehřiq, d imaryaħen d yinni ittbarikkiden d inedbařen uca issgenfa ten. ²⁵Đfaren t-id aťťas n řğaci zi Ljalil, zi Dikabulis, zi Urcalim, zi Yahudiyya u zeg ujemmađ n Lurdun.

Aħeddēt deg wedrar - Awařen n lbaraka

Luk. 6:20-23

5 ¹Řami izra řyaci, yuři ħar wedrar uca awarni řami din iqqim, usin-d ħares imeħđaren nnes. ²Uca yarzem aqemmmum nnes, isseřmed iten, iqqar ³“Sseed n yinni arruħ nsen izřeđ, minzi tageldit n ijenwan aqqa-tt i nitni. ⁴Sseed n yinni ittecđinen, minzi nitni ad twaezzan. ⁵Sseed n imhinen, minzi nitni ad warten tamurt. ⁶Sseed n yinni ittřazan d yinni ittfaden ħar tsegda, minzi nitni ad jjiwnen. ⁷Sseed n yinni yareħħmen, minzi ad ħarsen tiři areħmet. ⁸Sseed n yinni i ħar iġa uř izdig, minzi nitni ad ħaren Arebbi. ⁹Sseed n yinni itteġgen řehna, minzi nitni ad twasemman tarwa n Arebbi. ¹⁰Sseed n yinni itwaħřaren x ssibbet n tsegda, minzi tageldit n ijenwan ad ħarsen tiři. ¹¹Sseed i kenniw mařa eayaren u marren kenniw uca ad xawem inin kuř awař aeėffan x ssibbet inu, waxxa sxxarriqen. ¹²Farħem, sřiweřwem minzi řmunet nwem d tameqqrant deg ijenwan, minzi ammu i tuya iħřaren imkacafen inni qbeř nwem.

Aħeddēt deg wedrar - Tameġaħt d tfawt

Mar. 9:50; Luk. 14:34-35

¹³Kenniw d tameġaħt n tmurt. Maca mařa tameġaħt tewsar areddi nnes, mammec i ħa negg ad tt narr d tameġaħt? War tneffe ead i walu ħaca ad temmenđar ħar barra, ad xas eefsen iwdan. ¹⁴Kenniw d tifawt n ddunnit. Tandint i iġan x wedrar, war tzemmar ad teqqim tennuffar. ¹⁵War ssreqqin řefnar uca ssarsen t sadu řmud, maca ssarsen t x řmerfe e, xenni ad yary i marra inni iġan di taddart. ¹⁶Jjem tifawt nwem ad tary i iwdan, ħima ad ħaren řexdayem nwem icnan, ad ssueřan Babatwem i iġan deg ijenwan.

Aħeddēt deg wedrar - Yeccu ad ikemmeř ttawrat

¹⁷War ttȳiřem ca belli usiř-d ħima ad ssbeřřey ttawrat niy imkacafen. Necc war d usiř ca ħima ad ssbeřřey, maca ħima ad kemmřey. ¹⁸Minzi s tidett ad awem iniy, ař i ħa ifna ujenna d tmurt, war ifenni uřa d ijj n řħarf niy d taneqqiř zi ttawrat ař i ħa imsar kuřci. ¹⁹Wenni i ħa issbeřřen zi tweřřa-ya icten, waxxa d tamezyant uca isseřmad iwdan ammu, ad itwasemma d amezyan di tgeldit n ijenwan, maca wenni zzaysent iggin, isseřmad i tent, netta ad

itwasemma d ameqqran di tgeldit n ijenwan. ²⁰Minzi necc ad awem iniḡ, maṛa tasegda nwem war tmeqqar ca x tenni n imseḡmaden n idlisen d Ifarisiiyyen, qaε war tettidfem ca ḡar tgeldit n ijenwan.

Aḡeddet deg wedrar - Axeyyeq d uneqqi

²¹Aqqa tesṛim belli itwanna i ṛejdud 'War neqq' u wenni ineqqen, iggur ad itwaḡaseb. ²²Maca necc ad awem iniḡ, marra wenni ittweyyaqen x umas, iggur ad xas itwaḡakem. Wenni iqqaren i umas 'A afuḡ', ad xas teḡkem lmeḡkama tameqqrant n *Wudayen* u wenni iqqaren 'A abuhaṛi' ad itwaḡakem, ad yadef ḡar tmessi n jahennama. ²³Maṛa tewcid tayarṣt nnek x ueaḡtar uca dinni tεeḡred belli umac aqqa-t x ca xak, ²⁴ejj tayarṣt nnek din zzat i ueaḡtar, ruḡ amezwaru, tṣeḡhed ak-d umac, xenni dweḡ-d, ewc amewci nnek ḡima ad itwaḡarṣ. ²⁵Egg deḡya taddukṛi ak-d weḡrim nnek mintra cek εad akides deg webrid, ḡima weḡrim nnek war cek ittiwi ḡar ṛqaḡi, xenni ṛqaḡi ad cek yawi ḡar umxazni uca ad temmendared di ṛeḡbes. ²⁶S tidett ad awem iniḡ, war d teffyed ssenni, aṛ i ḡa txeḡsed aṣuldi (= 'kwadrans') aneggaru.

Aḡeddet deg wedrar - Zzina

²⁷Aqqa tesṛim belli itwanna i ṛejdud 'War zenni ca', ²⁸maca necc ad awem iniḡ, marra wenni i ḡa ixzaren ḡar temḡart s nnecwet, aqqa izna akides deg wuṛ nnes. ²⁹Maṛa titṭ nnek tafusect tegga ad tenderfed dayes, ksi tt, tendared tt xak, minzi ḡsen ac maṛa tweddar ij n uyezdīs n *arrimet nnek waha* uca arrimet nnek marra war temmendari ca di jahennama. ³⁰Maṛa afus nnek afusi yejji cek ad dayes tenderfed, qeṣṣ it, nḡar it xak, minzi ḡsen ac maṛa tweddar ij n uyezdīs n *arrimet nnek waha* uca arrimet nnek marra war temmendari ca di jahennama.

Aḡeddet deg wedrar - Aḡaf

Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luk. 16:18

³¹Aqqa itwanna εawed 'Wenni i ḡa iḡfen i temḡart nnes, ad as iwc tabrat n waḡaf'. ³²Maca necc ad awem iniḡ, marra wenni i ḡa iḡfen i temḡart nnes, war iḡi di ssibbet n tuqeḡbit, ittarra tt ad tezna uca wenni i ḡa imeṛcen tenni umi iḡfen, aqqa netta izna.

Aħeddēt deg wedrar - Tijaġin

³³Aqqa tesřim εawed belli itwanna i řejdud ‘War tejjagħid s zzur, maca egg min tejjugħed i Arebbi’, ³⁴maca necc ad awem iniy, war tejjagħam εemmarş, uřa řar ujenna minzi netta d řearc n Arebbi, ³⁵uřa řar tmurt minzi nettat d tanebdat sadu idaren nnek, uřa řar Urcalim minzi nettat d tandint n ujeġid ameqqran, ³⁶uřa řar uzeġif nnek minzi war tzemmarred ad tarred uřa d ijj n uzeřtu n ucuwwaf d acemřar niy d abarcan. ³⁷Ad iqqim awar nnek ‘wah’ d ‘wah’, ‘lla’ d ‘lla’, mana ktar zi man aya, aqqa netta zeg ueeffan.

Aħeddēt deg wedrar - War ttxeġeş řyar s řyar

Luk. 6:29-30

³⁸Aqqa tesřim belli itwanna ‘Tiřt s tiřt d tiřmest s teřmest’, ³⁹maca necc ad awem iniy, war ttemεarām ca ak-d ueeffan, maca wenni cek i řa isseqqřen ameggiz nnek afusi, seřqa yas uřa d wennedni, ⁴⁰uca mařa din řed ixš ad kic igg ccraε uca netta ad ac iksi tcamir nnek, aqqa cek arni as uřa d ajeġab. ⁴¹Wenni xak iggin bezzez řima ad kides tuyured ijj n kilumiter, uyur akides tnayen. ⁴²Man wen d ac i řa ittaren ca n řřajet, ewc as tt u wenni yarezzun ad xak yarđeř, war d t ttarra amenni.

Aħeddēt deg wedrar - Tayri i řεedyan

Luk. 6:27-28, 32-36

⁴³Aqqa tesřim belli itwanna ‘Ad tersed amqarreb nnek, ad tcarhed řεedu nnek’. ⁴⁴Maca necc ad awem iniy, xsem řεedyan nwem u barkem inni kenniw ineeřen, ggem tcuni i yinni kenniw icarrhen, zřaġem i yinni xawem itteċdan uřa i yinni xawem ittdarracen, ⁴⁵řima ad tiřim d tarwa n Babatwem wenni iġan deg ijenwan, minzi netta issneqqar tfuct nnes x iεeffanen d iřebřanen, yarexxu-d i wenřar ad iwwet x imseggaden u x yinni war iseggden. ⁴⁶Minzi mařa textsem inni kenniw ittexsen, man arbeħ i řarwem? Ma war tteggem ayt n đđariba uřa ammu? ⁴⁷Mařa tseġmem x wawmaten nwem waha i min tetteggem ktar? Ma war tteggem ayt n đđariba uřa ammu?, ⁴⁸Iřim kenniw tkemmřem am mammec uřa d Babatwem deg ujenna ikmeř.

Aħeddet deg wedrar - Şşdaqı

6 ¹Hıdam, war tteggem ca tasegda nwem ztat i iwdan ħıma ad kenniw zaren. Mařa amya, ad yiři war ƣarwem bu řajar zi Babatwem i iġan deg ijenwan. ²Mařa tşeddqed, war tt ttegg di řbuq am mammec tteggem lmunafiqin deg isinagugen u di zznaqi, ħıma ad ten cenċen iwdan. S tidett ad awem iniy, nitni aqqa ufin řajar nsen zi beęda. ³Maca cek, xmi i ƣa tşeddqed, ittxeşsa afus nnek azeřmađ war issin min ittegg ufusi nnek, ⁴ħıma şşedqet nnek ad tiři s tnuffra uca Babac wenni cek ittwařan di tnuffra, ad cek ixegęş s břayřay.

Aħeddet deg wedrar - Tařaġit

Luk. 11:2-4

⁵Mařa tezzuġed, war ttiřim ca am lmunafiqin inni iejeb asen řħař ad zzaġen am bedden deg isinagugen d tyemmura n zznaqi ħıma ad ten zaren iwdan. S tidett ad awem iniy, aqqa nitni ufin řajar nsen zi beęda. ⁶Maca cek, mařa tezzuġed, adef ƣar wexxam nnek uca belleę tawwart, zzaġ i Babac wenni iġan di tnuffra uca Babac i ittwařan di tnuffra d netta i cek i ƣa ixegęšen s břayřay. ⁷Mařa tezzuġem war tteawadem i wawař ixwan amecnaw inni zi řegnus, ittyiř asen s wawařen nsen ařtas ad asen iseř. ⁸War ttiřim am nitni, minzi Babatwem issen min teħdajem qbeř mma d as i ƣa tettarem. ⁹Ammu i ƣa tezzaġem kenniw 'A Babatney i iġan deg ijenwan, isem nnek ad yiři itwaqeddes, ¹⁰ejj ad d tas tgeldit nnek uca am mammec cek tersed ad tiři deg ujenna, ad tiři eawed ammu di tmurt. ¹¹Ewc aney ass-a aƣrum n kuř ass. ¹²Yfar aney imarwusa nney am mammec nsameħ i yinni i d aney ittursen. ¹³War d aney ssidif ca deg uyekkwi, maca senjem aney zeg ueffan, minzi tageldit d jjeħd d ueuġi ad iřin i cek i řebda qae, amin!' ¹⁴Mařa kenniw tsamħem i iwdan i uxeřtu nsen, uřa d Babatwem i iġan deg ijenwan ad awem iyfar. ¹⁵Mařa kenniw war tettsimiħem i iwdan i uxeřtu nsen, uřa d Babatwem i iġan deg ijenwan war iyeffar ca axeřtu nwem.

Aħeddet deg wedrar - Ażummi

¹⁶Mařa tżummem, war tteggem aymbub abarcan am lmunafiqin, inni issneqřaben aymbub nsen ħıma ad ten zaren iwdan belli aqqa

zummen. S tidett ad awem iniy, aqqa nitni ufin řajar nsen zi beeda. ¹⁷Maca cek, mařa tżummed, dhen azeğif nnek uca sired aye mbub nnek, ¹⁸ħima war tbinid ca i iwdan *belli tżummed*, maca i Babac wenni iğan di tnuffra uca Babac i ittwařan di tnuffra, aqqa netta i cek i ya ixegřen.

Aħeddēt deg wedrar - Řeknuż deg ujenna

Luk. 12:33-34, 11:34-36, 16:13

¹⁹War smunam ca řeknuż da di ddunnit mani i ya ten tecc tcinda d ddra u mani i ya ssnuqqben ixewwanen, ad *ten* acaren. ²⁰Maca smunem i yixef nwem řeknuż deg ujenna mani war ten tettett ca tcinda d ddra u mani war ssnuqquben ixewwanen war *ten* ttacaren. ²¹Minzi mani i ya yiři řkenz nnek, aqqa uřa d uř nnek ad din yiři εawed. ²²Řefnar n arrimet netta d tiřř. Mařa tiřř nnek aqqa teřfa, ad tiři arrimet nnek marra d tifawt. ²³Mara tiřř nnek d taεeffant, xenni ad tiři arrimet nnek marra d tağest. Mařa tifawt tenni dayek d tağest, mečar temyar tağest! ²⁴Uřa d ijj war izemmar ad ixdem i tnayen n isiditen, minzi netta ad icarh ijjen ad ixw wenneđni niy ad iřřef deg ijjen ad isseħqar wenneđni. Kenniw war tzemmarem ad txedmem i Arebbi d ‘Mamun’.

Aħeddēt deg wedrar - Imunas

Luk. 12:22-34

²⁵X uyenni ad awem iniy, war kessim amnus di tudart nwem min i ya teccem niy min i ya teswem uřa i arrimet nwem mammec tt i ya tessyarđem. Ma war teħři tudart x macca niy arrimet x warruđ? ²⁶Xzarem ħar ijadā n ujenna, aqqa nitni war zarreen, war mejjaren uca war ttexemmiřen di řemrasi, waxxa amenni Babatwem deg ujenna i ten isseccan. Ma kenniw war tessekkwim ca ktar ařřas xasen? ²⁷Man wen zwaywem izemmar s wemnus nnes ad yarni uřa d ijj n uyiř di tżuggart nnes? ²⁸U mayemmi tkessim amnus i warruđ? Xzarem mammec ħemmyen ijejjigen (=nnuwac) deg iyyar, waxxa nitni war xeddmen, war ttqaređcen. ²⁹Ad awem iniy, uřa d Sulayman di marra aεuği nnes war yarđ ca am ijjen zzaaysen. ³⁰Mařa Arebbi issyard řeħtic n iyyar i iğan ass-a uca tiwecca ad immenđar di tefqunt, ma xenni war kenniw issyirređ ařřas ħsen zzaays, a kenniw i di iğa drus n liman?

³¹X uyenni war kessim ca amnus, teqqarem ‘Min i ɣa necc?’ u ‘Min i ɣa nsu?’ niy ‘Min i ɣa nyard?’ ³²Aqqa řegnus arezzun man aya marra. Aqqa Babatwem deg ujenna issen belli teħdajem man aya marra. ³³Maca kenniw, arzum amezwaru x tgeldit n Arebbi d tsegda nnes uca Arebbi ad awem yarni x man aya marra. ³⁴War kessim amnus i *min i ɣa imsaren* tiwecca, minzi tiwecca ad teksi amnus i yixef nnes. Ica i kuř ass tuęeffna nnes.

Aħeddet deg wedrar - Axecciw d tħenact

Luk. 6:37-38, 41-42

7 ¹War ħekmem ħima war tetwaħakamem, ²minzi ełahsab řħukm i zi i ɣa tħekmem ad tetwaħakmem u ełahsab řeebar i zi i ɣa teebarem ad tetwaebarem eawed. ³Mayemmi txezzared ɣar uxecciw di tiťť n umac, maca war tħekkared ca i teħnact tenni di tiťť nnek? ⁴Xenni mammec i ɣa tegged ad tinid i umac ‘Ejj ayi ad ac-d ssuffeyey axecciw zi tiťť nnek’ uca xzar, aqqa cek ɣarek taħnact di tiťť nnek?” ⁵A cek lmunafiq, suffey-d amezwaru taħnact zi tiťť nnek, xenni tzemmed ad texzared mliħ ħima ad tessuffuyed axecciw zi tiťť n umac. ⁶War ticcem min iġan iqeddsen i yiťan, war neťtarew ca tiyaqutin nwem i iřfan, ħima war xasent eęffsen s iđaren nsen uca ad ɣarwem nqerben, ad kenniw mezzqen.

Aħeddet deg wedrar - řbarew di tutra i Arebbi

Luk. 11:9-13

⁷Ttarem, ad awem immewc. Arzum, ad tafem. Sqarqbem, ad awem itwarzem. ⁸Minzi marra wenni i ɣa ittaren ad iťtef u wenni i ɣa yarzun ad yaf u wenni i ɣa issqarqben ad as itwarzem. ⁹Niy man bnađem jarawem, mařa mmis ittar as ayrum, ad as iwc azru? ¹⁰Niy mařa ittar as tasřemt, ad as iwc afiyar? ¹¹Mařa kenniw, waxxa kenniw d ięeffanen, aqqa tessnem mammec i ɣa tewcem min iřebħen i tarwa nwem, meċař ead Babatwem i iġan deg ijenwan ad iwc min iřebħen i yinni d as i ɣa ittaren? ¹²Qae am mammec texsem ad awem ggen iwdan, ggem amya kenniw i nitni, minzi man aya d ttawrat d imkacafen.

Aħeddēt deg wedrar - Tawwart iħšaren

Luk. 13:24

¹³Adfem zi tewwart iħšaren, minzi tawwart temyar uħa d abrid miriw i ittawyen ħar uhellek uca aħħas i zzayes ittadfen. ¹⁴Mammec teħšar tewwart u mammec imħi webrid i ittawyen ħar tudart uca drus n inni t ittafen.

Aħeddēt deg wedrar - Tacejjart tašebħant d tcejjart taēffant

Luk. 6:43-44, 13:25-27

¹⁵Ĥdam ixef nwem zeg imkacafen issxarriqen i d ittasen ħarwem s thidurt n izmaren maca deg iēddisen nsen aqqa nitni d uccanen itteħħfen. ¹⁶Zi řyiġet nsen ad ten tessnem. Ma ad řeqden aħir zeg isennanen niy tazart zi tsekra? ¹⁷Ammu kuř tacejjart tašebħant tettawi-d řyiġet tešbeħ u kuř tacejjart taēffant tettawi-d řyiġet taēffant. ¹⁸Tacejjart tašebħant war tzemmar ad tewc řyiġet taēffant niy tacejjart taēffant war tzemmar ad tewc řyiġet tašebħant. ¹⁹Kuř tacejjart tenni war ittaccen řyiġet tešbeħ, ad tetwaqēš uca ad temmendar di tmessi. ²⁰X uyenni zi řyiġet nsen ad ten tessnem.

Aħeddēt deg wedrar - Man wen i ħa yadef ħar tgeldit n ijenwan

²¹War iġi ca kuř ijen wenni d ayi i ħa inin ‘A Sidi, a Sidi!’ ad yadef ħar tgeldit n ijenwan, maca d wenni itteggēn min ixs Baba i iġan deg ijenwan. ²²Aħħas i d ayi i ħa inin deg wass nni ‘A Sidi, a Sidi, ma war nkacef ca s yisem nnek, ma war nuzzeř x ccwaħen s yisem nnek u s yisem nnek ma war neggi aħħas n řeējayeb?’ ²³Xenni ad asen iniy ‘Ĥemmarš war kenniw ssiney, beēdem xafi, a kenniw inni itteggēn min iġan dīdd n ttawat.’

Aħeddēt deg wedrar - Taddart x sseġaħ

²⁴Marra wenni ittesřan i wawařen inu, itteggēn zzaysen, ad t ssemquddeg ak-d ij n bnađem d amiħis wenni ibnan taddart nnes x sseġaħ. ²⁵Xenni iwta wenħar, ħemřen iyezran, šuđen isemmiđen uca řeqfen taddart nni, waxxa amenni war d tewđi ca, minzi dsas nnes immars x sseġaħ. ²⁶Maca marra wenni ittesřan i wawařen inu, war zzaysen itteggēn, ad yiři amecnaw ij n bnađem d afyur, ibna taddart nnes x iġdi. ²⁷Xenni iwta wenħar, ħemřen iyezran,

suđen isemmiden, řeqfen taddart nni uca tewða, tuya awettu nnes d ameqqran.”²⁸ Awarni řami ikemmeř Yeccu awařen-a, aqqa imsar belli řyaci iqqim ittebhet s useřmed nnes,²⁹ minzi tuya isseřmad iten amecnaw wenni řar ięa řřulťa, war ięi ca amecnaw imseřmaden n idlisen.

Asgenfi n ij n bu-řbars

Mar. 1:40-45; Luk. 5:12-16

8¹Řami d ihwa zeg wedrar, đfaren t-id ațtas n řyaci.²Uca yusi-d řares ijjen i di ięa řbars, iwða as řar idaren, inna “A Sidi, mařa tessed, tzemmed ad ayi tessizdeged”.³Yeccu isswizzed afus nnes uca iħada t, inna “Nec xsey, zdegi!” Uca itwassizdeg zi řbars nnes řexdenni.⁴Inna as Yeccu “Xzar, war tt tteqqar i ħed, maca ruħ, scen ixef nnek i ukehhan uca ewc tařarřt i Arebbi eļařsab min zzayes iweřša Musa, aqqa-tt d chadet i nitni.”

Liman ameqqran n řqebťan arumani

Luk. 7:1-10; Yuh. 4:43-54

⁵Řami yudef Yeccu řar Kafarnaħum, yusi-d řares ij n řqebťan x meyya, ittar zzayes ammu,⁶ inna “A Sidi, aħenjir inu izzeř di taddart d aneđbař, aqqa dayes řeħriq ațtas.”⁷Inna as Yeccu “Nec ad d aseř, ad t ssgenfiř”⁸Uca řqebťan x meyya yarr-d, inna “A Sidi, nec war sdiheęey ad tadfed swadday i tzeqqa inu, maca ini ij n wawař waha, xenni ad iggenfa uħenjir inu.⁹Minzi uřa d nec eawed d bnadem sadu ifassen uca řari ieeskariyyen sadu ufus inu, qqareř i wa ‘Ruħ!’ xenni ad irah u i wennedni ‘As-d’ xenni ad d yas u i ismeř inu qqareř as ‘Egg man aya’ uca ad t igg.”¹⁰Řami isřa Yeccu man aya, ittebhet, inna i yinni it-id idfaren “S tidett ad awem iniř, war ufiř uřa di Israyil liman imřar amecnaw wanita.¹¹Ad awem iniř, belli ațtas i d řa yasen zi ccarq zi řřarb, ad qqimen řar řťabřa ak-d Ibrahim d Iřaħ d Yaequb di tgeldit n ijenwan.¹²Maca tarwa n tgeldit ad twammenđaren barra řar řťarf aneggaru n taęest, mani i řa yiřin imeťťawen d uyezzi n teřmas.”¹³Yeccu inna i řqebťan x meyya “Ruħ, ad imsar am mammec tumned.” Uca iggenfa uħenjir nnes di tsæet nni.

Yeccu issgenfa taḍekkwač n Buṭrus

Mar. 1:29-34; Luk. 4:38-41

¹⁴Řami d yusa Yeccu ɣar taddart n Buṭrus, iżra taḍekkwač nnes tezzer, dayes timessi. ¹⁵Iħada afus nnes uca truħ as tnessi, řexdenni tekkar, tsexxar xasen. ¹⁶Yar uεccu iwyyen-d ɣares aṭṭas n imaryaħen. Issuffey řaryaħat s ijj n wawař uca issgenfa marra imehřac, ¹⁷ħima ad itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Icaεya “Aqqa iksi tuḍεeft nney u yarbu řehřacat nney.”

Aḍfar n Yeccu

Luk. 9:57-62

¹⁸Řami iżra Yeccu řyaci ameqqran i d as-d innḍen, iweřša ten ad zwan ɣar ujemmaḍ. ¹⁹Uca yusi-d ɣares ij n umseřmad n idlisen, inna as “A Amseřmad, ad cek ḍfarey mani mma i ɣa traħed” ²⁰Inna as Yeccu “Iceeban ɣarsen ifran u ijdad n ujenna ɣarsen řεwacc, maca Mmis n bnaɗem war yufi ca mani i ɣa isenned azeğif nnes”. ²¹Inna as ijjen nneḍni zeg imehḍaren nnes “A Sidi, ejj ayi d amezwar ad uyurey ad neḍřey baba.” ²²Inna as Yeccu “Ḑfar ayi-d, ejj imettinen ad neḍřen imettinen nsen.”

Yeccu d ṭharyat

Mar. 4:35-41; Luk. 8:22-25

²³Řami inya Yeccu di ṭyarrabut, ḍfaren t imehḍaren nnes. ²⁴Xzar, tekkar-d ict n ṭharyat di řebħar ař mani dřent řemwaj taɣarrabut. Maca Yeccu tuya iṭtes. ²⁵Usin-d ɣares imehḍaren nnes uca ssfaqen t-id, nnan as “Senjem aney, a Sidi. Aqqa neccin neggur ad netwahellek.” ²⁶Inna asen “Mayemmi tetteggwedem, a kenniw i di iğa drus n liman?” Xenni ikkar, iwebbex isemmiḍen d řebħar uca tusi-d řhudnet tameqqrant. ²⁷Ttbehten iwdan, nnan “Min iena wa umi isemmiḍen d řebħar tteggem as array?”

Asgenfi n tnayen n imaryaħen

Mar. 5:1-20; Luk. 8:26-39

²⁸Řami d yiweḍ ɣar ujemmaḍ ɣar tmurt n Gargisanis řqan t-id tnayen n imaryaħen, ffyyen-d zeg imeḍřan, tuya muzzaren aṭṭas ař mani uřa d ijj war izemmar ad ikk abrid nni. ²⁹Xzar, sɣuyen, nnan

“Min din jaraney d cek, a Yeccu, Mmis n Arebbi? Ma tusid-d danita ħima ad aney tæddbed qbeř řweqt?” ³⁰Tuya din ict n tħimart n iřfan d tameqqrant tiggwej xasen, thedda din. ³¹Uca ccwařen ttaren zzayes, nnan “Mařa tessuffyed aney, ejj aney ad naded di tħimart n iřfan”. ³²Inna asen “Ruħem!”. Řexdenni ffyen-d, udfen di tħimart n iřfan. Uca xřar, taħimart n iřfan amen tmun teħduddar zi teysart ħar řebħar, temmut deg waman. ³³Imeksawen arewřen, ruħen ħar tendint uca xebbaren x qaε min imsaren uřa x imaryahen. ³⁴Xřar, ffyen-d aytbab n tendint marra ħima ad mmeřqan ak-d Yeccu. Umi t zrin, ttaren zzayes ad iffey zi tmurt nsen.

Asgenfi n ij n unedbař

Mar. 2:1-12; Luk. 5:17-26

9¹Inya di tyarrabut uca izwa řebħar, yiweđ ħar tendint nnes. ²Xřar, iwyen as-d ij n unedbař i tuya izzřen di qama. Řami izra Yeccu liman nsen, inna i unedbař “Egg uř, a mmi, ddnuv nnek twayfaren.” ³Xřar, ca n imseřmaden n idlisen nnan jarasen “Aryaz-a ittceqqaf di Arebbi.” ⁴Yeccu, umi issen min di tuya tfekkaren, inna asen “Mayemmi tettxemmamem di min war iħřin deg wuřawen nwem? ⁵Min ihewnen ad iniy i wanita ‘Ddnuv nnek twayfaren’ niy ad iniy ‘Kkar, tuyured!’? ⁶Maca ħima ad tessnem belli Mmis n bnađem ħares řřulťa di tmurt ħima ad iyfar ddnuv” - řexdenni inna i unedbař - “Kkar ssenni, ksi tassut nnek, traħed ħar taddart nnek.” ⁷Xenni ikkar netta, iruħ ħar taddart nnes. ⁸Řami izra řřaci man aya, ttbehten, sseuģen Arebbi wenni iwcin řřulťa amecnaw tanita i iwdan.

Tařayit n Matta

Mar. 2:13-17; Luk. 5:27-32

⁹Řami Yeccu ikka ssenni, izra aryaz, wenni umi qqaren Matta, iqqim ħar taddart n đđariba. Inna as “Đfar ayi-d!” Uca ikkar, iđfar it. ¹⁰Uca imsar, řami iqqim ħar ttabřa di taddart, usin-d wařtas n ayt n đđariba d imednab, qqimen ak-d Yeccu d imeħđaren nnes. ¹¹Řami zřin Ifarisiiyyen man aya, nnan i imeħđaren nnes “Mayemmi ittett umseřmad nwem ak-d ayt n đđariba d imednab?” ¹²Umi isřa Yeccu man aya, inna asen “Inni iřeħħen, war ħđijen ca ađbib,

maca imeħřac. ¹³Ruħem, ad třemdem min ixš ad ini wawař-a ‘Xsey areħmet, maci d tayarřt’, minzi necc war d usiy ħima ad řayix x imseggaden, maca x imednab ħar ttubet.”

Aseqsi x uzummi

Mar. 2:18-22; Luk. 5:33-39

¹⁴Xenni usin-d ħares imeħđaren n Yuħanna, nnan as “Mayemmi nettzumma neccin d Ifarisiiyyen ařtas, maca imeħđaren nnek war ttzummin ca?” ¹⁵Yeccu inna asen “Ma izemmar ad ceđnen řehbab n umuřay mintra amuřay ead akidsen? Ad d asen wussan mindi xasen i ħa immeksi umuřay, xenni ad źummen. ¹⁶Uřa d ijj war ittegg taneqqiĉ zi tcuqqet n jdid x warruđ aqdim, minzi nettat ad teqřee zeg warruđ uca arruđ ad iqqarř ktar. ¹⁷Binu n jdid war itwagg ca di txuncay tibuřay, ħima war dduqquzent txuncay, ad izeġee binu uca tixuncay ad đeyyeent. Maca binu n jdid itwagg di txuncay n jdid, xenni ad twaxemmřen nitni s tnayen.”

Asgenfi n yeġis n umeqqran

Mar. 5:21-43; Luk. 8:40-56

¹⁸Am tuya issawař akidsen x tmesřayin-a, yusi-d ij n umeqqran isjed as, inna “Řexxu yeġi beħřa temmut, as-d, sars xas afus nnek uca ad teddar eawed.” ¹⁹Yeccu ikkar, idřar it ak-d imeħđaren nnes. ²⁰U xzar, ict n temyart, tuya ttazzřen zzayes idammen řmijař n teneac n iseggwusa, tekka as-d ħar đeffar uca tħada abeħřuř n ujeġab nnes, ²¹minzi nettat tuya tenna deg ixef nnes “Icfa myir ad ħadiř ajeġab nnes, ad ggenfiř.” ²²Maca inneqřeb-d Yeccu, izra itt, inna “Egg uř, a yeġi, aqqa liman nnem i cem issnejmen”. Uca tetwaggenfa temyart nni di tsaeeet nni. ²³Řami d yusa Yeccu ħar taddart n umeqqran, izra iyeyyađen d řřaci isyuyyu, ²⁴inna asen “Fřem ssa! Taħenjirt war temmut ca, aqqa tetteř”, uca đeħcen dayes. ²⁵Ařami ssuffřen řřaci, yudef ħar daxeř uca iřtef itt zeg ufus nnes, xenni tekkar tħenjirt. ²⁶Uca iffey řexbar ħar tmurt nni marra.

Asgenfi n tnayen n idaryaren d ij n umeryaħ agnaw

²⁷Řami ikka Yeccu ssenni, đfaren t tnayen n idaryaren, třayen “Arħem aney, a mmis n Dawud!” ²⁸Ařami yudef di taddart, usin-d

ğares idaryañen nni. Yeccu inna asen “Ma tumnem belli zemmarey ad ggey man aya?” Nnan as “Wah, a Sidi” ²⁹Řexdenni iħada tiṭṭawin nsen uca inna “Ad ħarwem yiři ełahsab liman nwem” ³⁰uca twarezment tiṭṭawin nsen. Yeccu maca iħarrem iten, inna “Yarwem, war sargabem ħed”. ³¹Maca nitni, aħami ruħen, ssuffyen xas řexbar di marra tamurt! ³²Řami d ffyen nitni, xzar, iwyen as-d ij n umeryaħ agnaw. ³³Řami netta issuffuy cciħan, issiweř wegnaw. Tuħa řyaci ittebhet, nnan “Emmarř war neźri amecnaw wanita di Israyil” ³⁴Maca Ifarisiyyen nnan “S umeqgran n cwwaħen issuffuy ccwwaħen.”

Yeccu isseřmad issgenfa

³⁵Yeccu tuħa ittenneđ x marra tineddam d dcurat, isseřmad iten deg isinagugen nsen, tuħa ittbarreħ s řexbar ařebħan n tgeldit uca issgenfa marra řehřacat d řeyubat n weydud. ³⁶Řami izra Yeccu řyaci, iħinn xasen, minzi nitni uħřen nnhewřen am wuđi inni war ħar iđi umeksa. ³⁷Xenni inna i imeħđaren nnes “Tameyra temyar aħtas, maca aqqa din drus n ixeddamen. ³⁸X uyenni ttarem i Bab n tmeyra, ad d issekk ixeddamen i tmeyra nnes.”

Yeccu ixđar teneac n imeħđaren nnes

Mar. 3:13-19, 6:7-13; Luk. 6:12-16; 9:1-6

10 ¹Yeccu iřaya x teneac n imeħđaren nnes, iwc asen řuħta ħima ad ssuffyen řaryaħat imengas u ħima ad ssgenfan marra řehřacat d řeyubat. ²Ismawen n teneac n imazanen d yina: amezwaru nsen Simean umi qqaren Buħrus d umas Andrawus d Yaequb mmis n Zabadi d umas Yuħanna ³d Filibbus d Bartulumiyu d Tuma d Matta, ij n bu đđariba, d Yaequb mmis n Alfiyu d Libbawus umi qqaren Taddiyus, ⁴d Simean Bu-cđaret d Yahuda Isxariyuři wenni t isellmen.

Yeccu issekk teneac n imeħđaren nnes ħar marra tineddam n Israyil

⁵Yeccu issekk teneac-a, iweřřa ten, inna “War ttruħem ca x webrid n řegnus, war ttadfem ca ħar tendint n Isamariyyen. ⁶Maca ħsen ad traħem ħar wuđi iweddaren n taddart n Israyil. ⁷Xmi i ħa traħem,

barrhem am teqqarem ‘Tageldit n ijenwan aqqa tiweḍ-d.’⁸Sgenfam imehṛac, sizedgem inni i di iḡa řbars, snekkarem imettinen uca suffyem ccwaṭen. Kenniw teksim nnebṛa ca, xenni wcem tt nnebṛa ca.⁹War kessim ca wurey uṛa d nnuqart uṛa d nnḥas deg ibuyas nwem,¹⁰war kessim ca tacyart i webrid uṛa d tnayen n tcamirat uṛa d sandaliyat uṛa d tayyarct, minzi axeddam isdaheḡ macca nnes.¹¹Man tandint niy dcar i ya tadfem, arzum wi dayes isdaheḡ uca qqimem din aṛ d traḥem.¹²Maṛa tudfem taddart, seḡmem x aytbab nnes.¹³Maṛa taddart tesdaheḡ, jjem xas řehna nwem, maṛa war t tesdiheḡ ca, xenni řehna nwem ad ɣarwem iqqim.¹⁴Maṛa tufim wenni war kenniw iqebbren u war ittesři i wawařen nwem, ffyem zi taddart niy zi tendint nni, zzerzem taεejjajt zeg iḍaren nwem.¹⁵S tidett ad awem iniy, ad yiři řḥař i tmurt n Sudum d Gamurra ihwen zi tendint nni deg wass n lḥisab.

Yeccu iεrem imehḍaren nnes ad din tiři řehsart

Mar. 13:9-13; Luk. 21:12-17

¹⁶Xzarem, řexxu ad kenniw ssekkey am uḡi di řwest n wuccanen. Iřim tfetnem amecnaw ifiyran u tyefferem am idbiren.¹⁷Maca ḥdam ixef nwem zeg iwdan, minzi nitni ad kenniw sellmen i tudrin n ccraε, ad kenniw hettken s urekkuḍ deg isinagugen nsen,¹⁸ad kenniw nedhen zzat i řḥukkam d zzat i ijeḡiden di ssibbet inu, ḥima ad tiřim d chadet i nitni uṛa i řegnus.¹⁹Maṛa sellmen kenniw, war kessim ca s wemnus mammec d min i ya tessiwřem, minzi ad awem immewc di tsaeεet nni min ittxeşş ad tinim.²⁰War iḡi d kenniw inni issawařen, maca d Arruḥ n Arebbi d netta daywem issawařen.²¹Umas ad isellem umas ɣar řmewt u babas mmis uca ad kkaren tarwa d ayezdis i lwalidin nsen, ad ten nyen.²²Ad kenniw carhen marra idsen x ssibbet n isem inu, maca wenni i ya işbaren aṛ aneggaru ad itwassenjem.²³Maṛa darrcen xawem di tendint-a, arweřem ɣar tenneḍnit. S tidett ad awem iniy, war tettekkem ca x marra tinneddam n Israyil aṛ i d ɣa yas Mmis n bna-dem.”²⁴War iḡi umehḍar yueṛa x umseřmad nnes uṛa d ismey yueṛa x bab nnes.²⁵Ikfa i umehḍar ad yiři am umseřmad nnes uca ismey am bab nnes. Maṛa řayan as i bab n taddart ‘Beelzabul’, meḥař ead i ɣa řayan i aytbab n taddart nnes?

Ggwedem zi Arebbi

Luk. 12:2-7

²⁶War tteggwedem ca zzaysen. Minzi war din min idřin ad iqqim war itwacarri uřa war *din* min inuffaren ad iqqim war itwissen. ²⁷Min d awem qqarey di tağest, inim t di tfawt, min tesřim s umezzuy, barrřem zzayes x tzeywin. ²⁸War tteggwedem ca zeg inni ineqqen arrimet maca war zemmaren ad nřen řemmar. Maca ggwedem zeg wenni izemmaren ad issellek řemmar d arrimet di jahennama. ²⁹Ma war ttmenzzin tnayen n zzawec s ijj n uřuldi n nnřas *qqaren as s tutlayt tyunanit 'assariyun'*? Uřa d ijj zzaysen war d iweřři ca x tmurt nnebřa Babatwem ³⁰uca uřa d izuřřan n *ucuwmaf* n uzeğif nwem twařesben marra. ³¹War tteggwedem ca, aqqa kenniw tettueřam s wařřas x zzawec.

Ched x Yeccu i iwdan

Luk. 12:8-9

³²Kuř ijjen wenni zzayi i ya icehden ztat i iwdan, uřa d necc ad zzayes cehdey ztat i Baba i iğan deg ijenwan. ³³Maca wenni d ayi i ya inkaren ztat i iwdan, uřa d necc ad t nkarey ztat i Baba i iğan deg ijenwan.

Ađfar n Yeccu

Luk. 12:51-53, 14:26-27

³⁴War ttıřem ca belli usiy-d ĥima ad awyey řehna i ddunnit, necc war d usiy ca ĥima ad awyey řehna maca ssif. ³⁵Usiy-d ĥima ad bđiy bnađem x babas d yeğis x yemmas d tesřit x řallas. ³⁶Uca aytbab n taddart nnes ad dewřen d řeedyan n bnađem. ³⁷Wenni ittexsen babas niy d yemmas xafi, netta war d ayi isdiheğ ca uca wenni ittexsen mmis niy d yeğis xafi, war d ayi isdiheğ ca, ³⁸d wenni war ikessin řřalib nnes uca ad ayi iđfar, aqqa netta war d ayi isdiheğ. ³⁹Wenni i ya yafen tudart nnes ad tt ixsar, d wenni i ya ixsaren tudart nnes di řřwee inu ad tt yaf.

Arebbi ad igg Ibaraka deg inni i ya iqebřen imeħđaren nnes

Mar. 9:41

⁴⁰Wenni kenniw i ya iqebřen iqebbeř ayi, d wenni d ayi i ya iqebřen iqebbeř wenni d ayi-d issekken. ⁴¹Wenni i ya iqebřen amkacaf s yisem n umkacaf, ad iřřef řmunet n umkacaf, d wenni i ya iqebřen

amseggad s yisem n umseggad, ad iṭṭef řmunet n umseggad ⁴²uca wenni i ęa iwcen męyr ij n řkas n waman d asemmađ waha s yisem n umehđar i iĵen zeg ina imeęyanen, s tidett ad awem iniy, netta war ittweđdari ca řmunet nnes.”

Yeccu d Yuęanna Amseędaş

Luk. 7:18-35

11 ¹Řami ikemmeř Yeccu řmur nnes i teneac n imeędaren nnes, yuyur ssenni ģima ad isseřmed u ad ięeddet di tneddam nsen. ²Řami tuęa Yuęanna ittesřa di řehbes x řexdayem n Lmasih, issekk tnayen zeg imeędaren nnes, ³inna as “Ma d cek d wenni i d ęa yasen nię ad nraja iĵen nneđni?” ⁴Yarr-d Yeccu, inna asen “Ruęem, teawdem i Yuęanna min tesřam d min teęrim. ⁵Aqqa idaryareń ttwařan, ineđbařen gguren d inni i di ięa řbarş dewřen izdigen, idehcar dewřen ttesřan, imettinen twassnekkaran uca řexbar aşebęan ittetwabarreę i imezřađ ⁶u sseed n wenni war d ayi ittnedrafen.” ⁷Řami uyuren ina, ibda Yeccu issawař ak-d řęaci x Yuęanna, inna “Min ęar d teffyem ęar řexřa maęend ad t tzareme? Ma ęar ij n uęanim issenhezza t usemmiđ? ⁸Maca min ęar d teffyem ęar řexřa maęend ad t tzareme? Ma ęar ij n bnadem s warruđ yarđeb? Xzar, inni yarrđen arruđ ięřan yarđeb, aqqa-ten di tudrin n tgeldin *n ijeęiden*. ⁹Maca min ęar d teffyem ęar řexřa maęend ad t tzareme? Amkacaf? Wah, ad awem iniy, aqqa d ameqqran x umkacaf. ¹⁰Aqqa d wa d wenni i xef itwari *awař-a* ‘Xzar, ad d ssekkey lmalak inu zzat i uęembub nnek, wenni i ęa issweĵden abrid nnek zzatek.’ ¹¹Ad awem iniy, jar inni d itwaxeřqen zi temęarin, war d iffię uřa d iĵj d ameqqran x Yuęanna Amseędaş, maca ameęyan di tgeldit n iĵenwan d ameqqran xas. ¹²Zeg wussan n Yuęanna Amseędaş ař iđa tetwařeqqef tgeldit n iĵenwan s řeunf uca imeunfen ttetřfen tt. ¹³Minzi marra imkacafen d ttawrat tuęa ttkacafen ařami d yusa Yuęanna. ¹⁴Mařa texsem ad tt tqebřem, aqqa wanita d Iliya wenni iggur ad d yas. ¹⁵Wenni ęar ięa imezzuyen i useęi ad iseř. ¹⁶Wi ak-d i ęa ssmequđdeę ĵjiř-a? Aqqa-t amecnaw ięenjiren iqqimen di řeswaq ttřayan x inneđni ¹⁷Aqqa nzemmar awem, kenniw war tecđięem. Aqqa newta awem ayeĵdur, kenniw war tecđinem.’

¹⁸Aqqa yusi-d Yuħanna war ittett, war isess, uca nitni qqaren ‘Dayes ij n cciħan!’ ¹⁹Aqqa Mmis n bnađem yusi-d ittett, isess uca nitni qqaren ‘Aqqa din bnađem iħhef x macca d binu, netta d ameddukeř n ayt n đđariba d imednab.’ Uca tiħit tetwasegged zi tarrawt nnes.”

Řħukm x tneddam i di igga Yeccu řeejayeb imyaren

Luk. 10:13-15

²⁰Řexdenni ibda ittwebbex tineddam i di igga aħħas n řeejayeb, minzi nitenti war tubent ca. ²¹²⁴Uct xam, a Xurazin, uct xam, a Baytřayda! Mři tuħa twaggent di Tirus d Sidun řeejayeb tinni itwaggen daykent, iři aqqa tubent aħħas zeg wami s txancet n wecđan d iħyeđ x izeħifen nsent. ²²Ad awem iniħ, belli war ittekk x Tirus d Sidun anect min xawem i ħa ikken n uweddeb deg wass n lħisab. ²³I cem, a Kafarnaħum, ma ad tetwassgaεded ħar ujenna? Yar řaxart i ħar i d ħa tehwid. Minzi mařa twaggent di Sudum řeejayeb i dayem itwaggen, iři aqqa teqqim ař ass n yiđa. ²⁴Maca necc ad awem iniħ, ad yiři řħař i tmurt n Sudum ihwen zi řħař nnek deg wass n lħisab.”

Tazaħit n Yeccu

Luk. 10:21-22

²⁵Di řweqt nni yarr-d Yeccu, inna “Ĥemdeħ cek a Baba, Sidi n ujenna d tmurt, minzi tessnuffared aya x imiħisen d imusnawen, tessaregbed t i iħarmucen. ²⁶Wah, a Baba, minzi d wa d arđa i cek. ²⁷Marra min iħan immewc ayi-d zi Baba uca uřa d iħħ war issin Tamemmit mħir Tababat uca uřa d iħħ war issin Tababat mħir Tamemmit u wi umi ixs Tmemmit ad t issargeb.

Asem-d ħari marra kenniw, inni yuħřen ...

²⁸Asem-d ħari marra kenniw, inni yuħřen d yinni yarbun đđqeř, ad awem wceħ arraħet, ²⁹ksim-d azayřu inu xawem, řemdem zzayi minzi necc d amhin d amwađeε n wuř uca ad tafem arraħet i řeεmur nwem. ³⁰Minzi azayřu d řeħmeř inu fsusen.

Asgenfi deg wass n ssebt

Mar. 2:23-28; Luk. 6:1-5

12 ¹Di řweqt nni icuqq Yeccu deg iyyaren n imendi di ssebt. Tuća imeħđaren nnes ġużen uca bdan ad řeqđen tidrin, ccin zzaysent. ²Ařami źrin Ifarisiyyen man aya, nnan as “Xżar imeħđaren nnek tteġġen min war ieddřen deg wass n ssebt.” ³Yarr-d xasen “Ma war teyřim ca min igga Dawud umi iġuż netta d yinni akides? ⁴Mammec yudef di taddart n Arebbi, ccin ayrum n wesscan i war iħeġřen macca nnes i netta uřa d inni akides, maca myir i ikehhanen waha. ⁵Niy war teyřim ca di ttawrat belli ikehhanen inni iġan di taddart iqeddsen di ssebt, xetřan di *tewşeyyet n ssebt*, waxxa amenni war xasen ibin řeib. ⁶Maca necc ad awem iniy, wenni iġan d ameqqran x taddart iqeddsen aqqa-t danita. ⁷Mařa tuća tessnem min ixs ad yini ‘Necc xsey areħmet, war iġi d tayarřt’, xenni ad tiři war tetthasabem ca x imħafiyyen. ⁸Minzi Mmis n bnađem d bab n ssebt.”

Asgenfi n ij n weryaz deg wass n ssebt

Mar. 3:1-6; Luk. 6:6-11

⁹Uca yuyur ssenni, yudef deg usinagug nsen. ¹⁰Xżar, tuća din ij n weryaz, afus nnes iqucceħ. Sseqsan t maħend ad xas ggen tamensixt, nnan “Ma itwasarreħ usgenfi di ssebt?” ¹¹Inna as “Man bnađem i dinni jarawem wenni řar iġa izmar i iwđan di tesraft di ssebt, war t itteřteř ħima ad t-id issuffey? ¹²Meċař iedu bnađem x izmar? S uyenni iřiq ad itwagg min işebħen di ssebt.” ¹³Řexdenni inna as i bnađem nni “Sarreħ afus nnek!” Isarreħ it, idweř iġġenfa am wennedni. ¹⁴Ifarisiyyen ffyęn-d řar barra, mcawaren xas mammec i řa ggen ad t nyęn.

Aħenjir amsexxar i ixđar Arebbi

¹⁵Maca Yeccu issen man aya uca yuyur ssenni. Đfaren t wařtas, issġenfa ten marra, ¹⁶uca yumur iten s jjeħd maħend war xas ssuffuyęn řexbar, ¹⁷ħima ad itwakemmeř wawař inna t umkacaf Icaeya am iqqar

¹⁸“D wa d aħenjir amsexxar inu wenni ixđarey, ameizz inu, wenni yarđan řeemar inu.

Ad ssarsey Arruħ inu xas, ad ibarreħ s řħeqq i řegnus.

¹⁹War ittmenyi, war isyuyyu,

uřa d ijj war ittesři tmijja nnes deg ibriden.

²⁰Ayanim yarzen war t ittarezzi uřa d taftiċ iduxxunen war tt issxessi
ař i d řa issuffey řħeqq ař ařelleb.

²¹Uca deg isem nnes i řa sstitmen řegnus.” Ica. 42:1-4

Awař n Yeccu x Arruħ Iqeddsen n Arebbi

Mar. 3:20-30; Luk. 11:14-23; 12:10

²²Řexdenni iwyen as-d ij n umeryaħ, tuřa-t d adaryar d agnaw uca issgenfa it, ařami wenni tuřa d adaryar d agnaw idweř issawař u ittwařa. ²³Ittebhet řyaci marra, nnan “Ma wanita war iři d mmis n Dawud?” ²⁴Ařami sřin Ifarisiyyen man aya, nnan “Wa war issuffuy ca ccwařen myir s Beelzabul, wenni d ameqqran n ccwařen.” ²⁵Issen Yeccu ixarriřen nsen, inna asen “Kuř tageldit ittemsebđan x yixef nnes, ad tetwahellek d kuř tandint niy taddart ittemsebđan x yixef nnes war tettiymi ca. ²⁶Mařa aqqa-t d Cciřan issuffey Cciřan, aqqa netta ittemsebđa x yixef nnes, xenni mammec i řa teqqim tageldit nnes? ²⁷Mařa ssuffuyey ccwařen s Beelzabul, s min zi ten i řa ssuffyen tarwa nwem? X uyenni nitni ad iřin d řquyyad xawem. ²⁸Maca mařa necc ssuffuyey ccwařen s Arruħ n Arebbi, řexdenni aqqa tusi-d tgeldit n Arebbi xawem. ²⁹Niy mammec izemmar řed ad yadef řar taddart n wenni ijehden mařend ad ikeceđ řeqcue nnes, mařa war icarf wenni ijehden amezwaru, uca xenni ad ikeceđ taddart nnes. ³⁰Wenni war iři akidi, aqqa-t đidd inu, wenni war kidi issmunan, aqqa ittzeřae. ³¹X uyenni ad awem iniy, marra ddnub d uceqqef ad itwayfar i iwdan, maca aceqqef n Arruħ war itwayfar ca i iwdan. ³²Wenni i řa inin awař d aeëffan x Mmis n bnađem ad as itwayfar, maca wenni i řa inin awař d aeëffan x Arruħ Iqeddsen war d as itwayfar ca, uřa di řweqt-a uřa di tenni i d řa yasen.

Tacejjart tařebħant

Luk. 6:43-45

³³Řesbem tacejjart d tařebħant uřa d řyiřet nnes d tařebħant, niy řesbem tacejjart teksar uřa d řyiřet nnes teksar, minzi tacejjart ad

tetwassen zi řyǵet *nnes*.³⁴ A tarwa n ifiřran, mammec i řa teggem ad tessiwřem x min iřebřen, waxxa kenniw d ieffanen, minzi zeg uemmar n wuř ad issiweř uqemmmu. ³⁵Bnadem ařebřan issuffuy-d zi řkenz d ařebřan *nnes* min iřebřen uca bnađem aeffan *issuffuy-d* zi řkenz aeffan *nnes* min ieffnen. ³⁶Maca necc ad awem iniy belli kuř awař ixwan ad zzayes ssiwřen iwdan, ad zzayes twařasben deg wass n lřisab. ³⁷Minzi cek s wawařen nnek ad tetwasegđded uca s wawařen nnek ad tetwařasbed.”

Řeřamet n Yunes

Mar. 8:11-12; Luk. 11:29-32

³⁸Ca n imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen arrin-d xas “A Amseřmad, neccin nexs ad nřar ict n řeřamet zzayek.” ³⁹Maca netta yarr-d xasen “Jjiř aeffan izennan ittettar ict n řeřamet, war d as ittmewci ca mřyr řeřamet n Yunes. ⁴⁰Minzi am mammec tuřa Yunes deg uceddis n řhaycet tameqqrant n řebřar řřata n wussan d řřata n řyaři, ammu i řa yiři uřa d Mmis n bnađem deg wuř n tmurt řřata n wussan d řřata n řyaři. ⁴¹Iryazen n Niniwa ad kkaren deg wass n lřisab ak-d řgens-a, ad t řasben, minzi nitni tuben s tbarreřt n Yunes. Xzarem, aqqa da wenni iřan d ameqqran x Yunes. ⁴²Tajeřidt n ljanub ad tekkar deg wass n lřisab ak-d jjiř-a, ad xas teřkem minzi nettat tusi-d zeg ineggura n řřarf n ddunnit řima ad tseř i tiyit n Sulayman uca xřar, aqqa danita wenni d ameqqran x Sulayman.

Awař n Yeccu x řaryah amengus

Luk. 11:24-26

⁴³Ařami iffeř řaryah amengus zi bnađem, ibda ittšara deg imucan war daysen bu waman, ad yarzu arrařet, war tt ittif ca. ⁴⁴Řexdenni ad yini, ad dewřeř řar taddart inu manis d ffyeř. Mařa yiweđ-d, ad tt yaf texwa, tfařđ, tsettef. ⁴⁵Řexdenni ad yuyur uca ad yawi akides sebea n řaryařat nneđni, qebřen xas, ad adfen, ad zedyen diha. Uca aneggaru n bnađem nni ad idweř mahu x umezwaru. Ammu i řa yiři eawed ak-d řgens-a d aeffan.”

X min iğan d yemmas d aytmas n Yeccu

Mar. 3:31-35; Luk. 8:19-21

⁴⁶Řami tuğa ead issawař ak-d řyaci, xžar, yemmas d aytmas bedden barra, arezzun ad kides ssiwřen. ⁴⁷Inna as ijjen “Xžar, yemmac d aytmac bedden di barra, arezzun ad kik ssiwřen.” ⁴⁸Yarr-d x wenni tuğa d as t innan, inna “Min teena yemma d min enan aytma? ⁴⁹Xenni iceyyar s ufus nnes ęar imeħđaren nnes, inna “Xžar, aqqa da imma d aytma! ⁵⁰Minzi man wen itteggen min ixs Baba i iğan deg ijenwan, aqqa netta d uma d ućma d yemma.”

Amettiř n ufeęaę izarreen

Mar. 4:1-9; Luk. 8:4-8

13 ¹Deg wass nni iffeę Yeccu zi taddart, iruħ iqqim ęar tma n řebęar. ²Imun-d xas ij n uhimur n řyaci, ařami yenya di tęarrabut, iqqim dayes uca řyaci marra bedden ęar tma. ³Issiweř akidsen x wařtas n tmesřayin s imettiřen, inna “Xžar, afeęaę iffeę ģima ad izare. ⁴Ařami tuğa izarree, tewđa ca n zzarięet x tma n webrid, usin d iįđad, ccin tt. ⁵Tewđa ca nneđni x tmurt n wezru mani tuğa war ięi ucař ařtas. Deyya teęmi-d s minzi tamurt war tuęię. ⁶Maca řami tedduqgez tfuct, icmeđ uyemmuy minzi war ęares bu izewran uca tuęę. ⁷Ca nneđni tewđa x isennanen. Męaren isennanen, jiiyfen tt. ⁸Ca nneđni tewđa x tmurt taęebęant, tiwi-d řęięet, ca meyya, ca nneđni settin, ca nneđni třatin n tseqqar. ⁹Wenni ęar ięa imezzuęen i useęi ad iseř.”

Mayemmi issawař Yeccu s imettiřen

Mar. 4:10-12; Luk. 8:9-10

¹⁰Usin-d imeħđaren nnes, nnan as “Mayemmi tessawařed akidsen s imettiřen?” ¹¹Netta yarr-d, inna asen “Minzi immewc awem ad tessnem timesřayin inuffaren n tgeldit n ijenwan, nitni maca war d asen t immewc ca. ¹²Minzi wenni ęar ięa ad as immewc uca ad ęares yiři s wařtas, maca wenni war ęar ięi ca ad zzayes itwakkes uřa d min ęares. ¹³X uyenni ssawařey akidsen s imettiřen, minzi nitni ttwařan am war ttwiřin uca nitni ttesřan am war ttesřin war fehmen. ¹⁴Daysen i ęa ikemmeř wawař n Icaęya

“S useġi ad tesřem war ggur ad tfehmem,
 s tmuyři ad texzarem war ggur ad twařam,
¹⁵minzi uř n weydud-a aqqa iqbubblez,
 imezzuyen nsen đeqřen deg useġi u nitni aqqa qqnen tiřřawin nsen,
 mařhend war ggur ad wařan s tiřřawin nsen,
 ad sřen s imezzuyen nsen, ad fehmen s wuř nsen
 řima ad tuben uca necc ad ten ssgenfiř.” Ica. 6:9-10

¹⁶Maca sseed n tiřřawin nwem umi ttwařant, sseed n imezzuyen
 nwem umi ttesřan! ¹⁷S tidett ad awem iniř, ařřas n imkacafen d
 imseggaden tuřa xsen ad řaren min tezřim, maca war t řrin, xsen
 ad sřen min tesřim, war t sřin.

Afessar n umettiř n ufeġař izarreen

Mar. 4:13-20; Luk. 8:11-15

¹⁸Xenni kenniw, sřem i umettiř n wenni izarreen. ¹⁹Kuř ijjen wenni
 ittesřan i wawař n tgeldit uca war t ifhim, ad d yas xenni uęeffan, ad
 ixđef min itwazaręen deg wuř nnes. Aqqa d man aya min itwazaręen
 x tma n webriđ. ²⁰Min itwazaręen di tmurt n weřru, aqqa d wa d
 wenni i řa iseġen awař, ad t iqbeř deřya s řefrařet, ²¹maca war d
 as iwti ca uřwar deg yixef nnes, ad iqqim drus waha. Xmi i d řa
 tas řeřřart niř umarret di řřweę n wawař ad innedref deřya. ²²Min
 itwazaręen jar isennanan aqqa wa d wenni ittesřan awař uca amnus
 n řweqt-a d uyekkwi n wagra ad jiiyfien awař uca netta war d ittiwi
 ca řyiġet. ²³Min itwazaręen di tmurt tařebřant aqqa wa d wenni
 ittesřan awař uca ad t ifhem, ad yawi xenni eawed řyiġet, ijjen ad
 ittařu meřya n tseqqar, wenneđni settin uca wenneđni tratin.”

Amettiř n řřayyar di řweř n irden

²⁴Tuřa iwca asen ij n umettiř nneđni, inna “Tageldit n ijenwan
 amecnaw ij n bnađem tuřa izarree zزاریet tařebřant deg iyyar
 nnes. ²⁵Ařami tuřa iwdan řřsen, yusi-d řeđu nnes, izare řřayyar
 di řweř n yirden uca yuyur. ²⁶Ařami d imřar uęemmuř uca yiwi-d
 řyiġet, řexđenni iđhar-d řřayyar tanya. ²⁷Xenni usin-d isemřan n
 bab n taddart, nnan as ‘A Sidi, ma war tzaręed ca zزاریet tařebřant
 deg iyyar nnek? Manis d yusa řřayyar?’ ²⁸Inna asen ‘Aqqa řeđu igga

man aya'. Nnan as isemyan 'Ma tessed ad nraḥ, ad t neyru?' ²⁹Maca netta inna 'Lla, ḥima umi tyarwem řḥayyar war kis tqeḡeem uḥa d irden. ³⁰Ejj iten ad mḡaren s tnayen aḥ tameyra. Di řweqt n tmeyra ad iniy i icuwwaren 'Yarwem amezwar řḥayyar, ceddem t di tqebbiṭin ḥima ad itwassemed, maca irden, yarwem t di řmarsu inu.' "

Amettiř n zzariet n uxerdel d umettiř n wentun

Mar. 4:30-34; Luk. 13:18-21

³¹Iwca asen ij n umettiř nneḍni, inna "Tageldit n ijenwan amecnaw ict n tḥebbuct n zzariet n uxerdel, yiwyi tt-id ij n weryaz, izare itt deg iyyar nnes. ³²Waxxa nettat d tamezyant qaε zi marra zzariet nneḍni, xmi tmeqqar, teddekkwař d tameqqrant zi marra řxuḍarat uca tdekkwař d tacejjart maḥend ad ḡares-d asen ijḍaḍ n ujenna uca ad ggen řeewacc nsen x řefruε nnes."

³³Inna asen ij n umettiř nneḍni "Tageldit n ijenwan amecnaw antun, tiwyi t-id ict n temyart uca tessnuffar it di tḥata n řemdud n waren, ařami issmemm warecti qaε." ³⁴Man aya qaε issiweř zzayes Yeccu i řḡaci s imettiřen uca nnebḥa amettiř war kisen issiweř ca, ³⁵ḥima ad itwakemmeř min inna umkacaf

*"Ad arezmey aqemmum inu s imettiřen,
ad ssuffyey min innufaren zeg wami itwagg dsas n ddunnit." sbḥ. 78:2*

Afessar n umettiř n řḥayyar di řwest n irden

³⁶Řami ismeḥ Yeccu di řḡaci ad uyuren, iruḥ ḡar taddart. Usin-d ḡares imeḥḍaren nnes, qqaren "Ini aney min ixu ad yini umettiř n řḥayyar deg iyyar." ³⁷Yarr-d xasen "Wenni izarreen zzariet taṣebḥant netta d Mmis n bnaḍem. ³⁸Iyyar d ddunnit uca zzariet taṣebḥant nettat d tarwa n tgeldit uca řḥayyar netta d tarwa n uεeffan. ³⁹Řeεdu wenni t izarreen, aqqa netta d ibḥis uca ṣṣabet, aqqa nettat d qeṭṭu n ddunnit uca icewwařen nitni d lmalakat. ⁴⁰Amecnaw mammec ssmunen řḥayyar uca ssemḍen t s tmessi, ammu i ḡa yiři ḡar qeṭṭu n ddunnit-a. ⁴¹Mmis n bnaḍem ad d issekk lmalakat nnes, ad ssmument zi tgeldit nnes qaε tieenkḥifin d yinni itteḡgen min iḡan ḍidd n ttawrat. ⁴²Ad ten nḍaren di řkucet n

tmessi mani i ɣa yiřin imeřřawen d uyezzi n teymas. ⁴³Řexdenni imseggaden ad arɣen am tğuct di tğeldit n Babatsen. Wenni ɣar iğa imezzuyen i useđi ad iseř.

Imettiřen n řkenz d tyaqut d traccia

⁴⁴Tageldit n ijenwan εawed amecnaw ij n řkenz itwassnuffaren deg iyyar, yufi t *ij n weryaz*, issnuffar it uca di řefrahet nnes yuyur, izzenz qaε min iğan ɣares uca isya iyyar nni. ⁴⁵Tageldit n ijenwan εawed amecnaw ij n usebbab i yarezzun tiyaqutin tişebħanin. ⁴⁶Řami yufa ict n tyaqut tiyřa ařtas, yuyur, izzenz marra min tuyu ɣares, xenni isya itt.

Amettiř n traccia n iseřman

⁴⁷Tageldit n ijenwan εawed amecnaw traccia immenđaren di řebħar ad teyru εřam kuř asřem. ⁴⁸Umi teccur, ssuffyen tt-id ibeħriyyen ɣar tma *n řebħar*, qqimen uca farzen min işebħen di tsuđatin nsen, maca ad ndaren min war iħřin ⁴⁹Ammu i ɣa yiři di qeřtu n ddunnit. Ad ffyent lmalakat, ad farzent iεeffanen zi řweř n imseggaden ⁵⁰uca ad ten ndaren di řkucčet n tmessi mani i ɣa yiřin imeřřawen d uyezzi n teymas.” ⁵¹Inna asen Yeccu “Ma tfeħmem i marra man aya?” Nnan as “Wah, a Sidi!” ⁵²Inna asen “X uyenni kuř amseřmad n idlisen wenni idweř d amehđar n tğeldit n ijenwan, aqqa igga amecnaw ij n bab n taddart issuffuy zi řkenz nnes min iğan d jdid u min iğan d aqdim.”

Amkacaf war ɣares bu ccan di tendint d taddart nnes

Mar. 6:1-6; Luk. 4:16-30

⁵³Řami ikemmeř Yeccu imettiřen-a, yuyur ssenni. ⁵⁴Řami d yusa ɣar tmurt nnes, ikkar isseřmad iten deg usinagug nsen ařami qqimen ttbehten, nnan “Manis d as-d tekka tiyit-a d řeεjayeb-a? ⁵⁵Ma war iđi d wa d mmis n unejjar? Ma war qqaren i yemmas Maryem, d aytmas ma war d asen qqaren Yaεqub d Yysis d Simean d Yahuda? ⁵⁶Ma war ģint suyetmas qaε ɣarney? Manis d as-d ikka man aya marra?” ⁵⁷Uca nderfen zzayes. Maca Yeccu inna asen “Amkacaf war iđi nnebřa ccan, myir di tendint nnes u di taddart nnes.” ⁵⁸Uca war iggi diha řeεjayeb ařtas minzi nitni war uminen.

Řmewt n Yuħanna Amseyðaš

Mar. 6:14-29; Luk. 9:7-9

14¹Hirudus, wenni d ajeǵid x ij n arbae n tmurt, tuya isřa řexbar n Yeccu di řweqt nni ²uca inna i iħenjiren imsexxaren nnes “Wanita d Yuħanna Amseyðaš. Aqqa itwassnekkar-d zeg imettinen, s uyenni xeddment dayes řeċjaye b nni.” ³Minzi Hirudus tuya iħtef Yuħanna, icarf it, igg it di řeħbes zi ssibbet n Hirudiyya, tenni d tamyart n Filibbus wenni d umas n *Hirudus*, ⁴minzi Yuħanna tuya iqqar as “War ħarek bu ttesriħ ad tt tawyed”, ⁵S man aya tuya ixs ad t iney, maca tuya iggwed zi řġaci minzi nitni ħesben t d amkacaf. ⁶Maca řami d yiweđ wass n wexřaq n Hirudus, tecdeħ yeǵis n Hirudiyya di řwestŋ nsen uca teeċeb as i Hirudus. ⁷X uyenni iwaed itt s ict n tjaǵit ad as iwc marra min i ħa tettar. ⁸Uca nettat, am tt tuya tetwaearren zeg yemmas, tenna “Ewc ayi da x ttebši azeǵif n Yuħanna Amseyðaš.” ⁹Iffugem ujeǵid, maca umi tuya ijuǵ uřa x ssibbet n yinni akides iqqimen, yumur ad as immewc uzeǵif. ¹⁰Aqqa issekk ħares, iqešš azeǵif n Yuħanna di řeħbes. ¹¹Iwyen-d azeǵif nnes di ttebši, immewc as i tħenjirt uca nettat tiwyi t i yemmas. ¹²Usin-d imeħđaren nnes, ksin arrimet, nđaren tt. Řexdenni ruħen, xebbaren Yeccu.

Asecci n xemsa ařaf

Mar. 6:30-44; Luk. 9:10-17; Yuħ. 6:1-14

¹³Řami isřa Yeccu man aya, iffey ssenni di tyarrabut ħar ij n wemcan ixřan, *tuħa-t din* weħdes. Xenni, řami isřa řġaci man aya, đfaren t x iđaren zi tneddam. ¹⁴Umi d iffey Yeccu zi tyarrabut, izra aħtas n řġaci uca iħinn xasen, issgenfa imeħřac nsen. ¹⁵Řami d tiweđ tmeddit, usin-d ħares imeħđaren nnes, qqaren “Aqqa amcan-a ixřa u řweqt teedu, zeema sqebeđ řġaci ħima ad uyuren ħar ředcur ad syen min i ħa ccen i yixef nsen.” ¹⁶Inna asen Yeccu “Nneħřa mma ruħen, wcem asen kenniw min i ħa ccen.” ¹⁷Nnan as “War ħarney da myir xemsa n tecnifin d tñayen n iseřman.” ¹⁸Inna “Awyem ten-d da ħari.” ¹⁹Xenni yumur řġaci ad qqimen x řeħtic, iħtef xemsa n tecnifin d tñayen nni n iseřman, ixzar ħar ujenna, xenni ibarek, yarza uca iwca ticnifin i imeħđaren uca imeħđaren *wcin tent* i řġaci. ²⁰Marra ccin, jjiwnen. Řexdenni ksin

iřeqqwaz iceŧŧen, tuya din teneac n tsuġatin emmarent. ²¹Inni ccin, nitni tuya-ten di xemsa ařef n yeryazen nnebřa timřarin d iřenjiren.

Yeccu iggur x waman n řebřar

Mar. 6:45-52; Yuh. 6:16-21

²²Deyya iziyyar Yeccu imeřđaren nnes ad nyen di tyarrabut uca ad as izwaren řar ujemmađ, am issqebeđ netta řřaci. ²³Řami issqebeđ řřaci, igaeed řar wedrar weřdes řima ad izzař. Řami d tiweđ tmeddit, tuya iqqim din weřdes. ²⁴Tayarrabut maca tuya-tt di řweř n řebřar, tuya řemwaj ccaten tt minzi asemmiđ yusa asen-d deg wudem. ²⁵Uca deg řeŧtu wiss arebea n ġiret, yusi-d řarsen Yeccu am iggur x waman n řebřar. ²⁶Ařami t řrin imeřđaren iggur x waman n řebřar, nnxeřen, qqaren “Wa d řexyař!” uca syuyen zi tiggwudi. ²⁷Deyya issiweř řarsen-d Yeccu, iqqar “Ggem uř, aqqa d necc. War tteggwedem ca.” ²⁸Buřrus yarr-d xas, inna “A Sidi, mařa d cek, weřša ayi ad řarek-d asej x waman.” ²⁹Inna as “As-d!” Ihwa-d Buřrus zi tyarrabut, yuyur x waman řima ad d yaweđ řar Yeccu. ³⁰Maca umi izra asemmiđ ijhed, teřqef it tiggwudi uca, am ibda iřarreq, iřaya, inna “A Sidi, senjem ayi!” ³¹Yeccu isswizzed deyya afus nnes, iŧtef dayes, inna as “A cek wenni i di iřa drus n liman, mayemmi dayek yudeř ccek?” ³²Ařami nyin di tyarrabut, yarsa usemmiđ. ³³Maca inni iřan di tyarrabut, usin-d řares, sejden as, qqaren “S tidett, cek d mmis n Arebbi.”

Yeccu issgenfa aŧas n imehřac

Mar. 6:53-56

³⁴Awarni řami řwan řebřar, iwđen řar tmurt n Jinnisaret. ³⁵Ařami t eeqřen yeryazen n tmurt nni, ssuffřen řexbar di marra jwayeh nni i d as-d innđen, iwyen-d řares marra inni tuya iheřcen aŧas ³⁶uca ttaren zzayes ad ten ijj ad řadan mřir abeřruř n ujeřab nnes u marra inni t iřadan, dewřen ggenfan.

Awař x tyuri d tweřša n iwdan

Mar. 7:1-23

15¹Řexdenni usin-d ca n imseřmaden n idlisen d ca n Ifarisiyyen zi Urcalim ęar Yeccu, qqaren ²“Mayemmi tteeddan imeęđaren nnek x tubbart n řejdud? Minzi nitni war ssiriden ca ifassen nsen qbeř mma ad ccen aęrum.” ³Maca netta yarr-d, inna asen “Mayemmi kenniw eawed tettęeddam x tewęeyyet n Arebbi zi ssibbet n tubbart nwem? ⁴Minzi Arebbi tuęa iweřša, inna ‘Weqqar babac d yemmac’ u ‘Wenni i ęa ineęřen babas nię yemmas, ittxeřš as ad immet.’ ⁵Maca kenniw teqqarem, wenni innan i babas nię i yemmas ‘Min d ayi tettursed, aqqa-t d řsedqet i Arebbi!’, ⁶xenni netta war ięđij ead ad iweqqar babas nię yemmas. Ammu tbeřřrem tawęeyyet n Arebbi di řtwee n tubbart nwem. ⁷A kenniw lmunafiqin! Icaęya tuęa ittkacaf xawem s řšaę, iqqar

⁸*Aydud-a ittqarrab-d ęari s uqemmm nnes*

uca s iyencicen nsen cenneen ayi, maca uř nsen iggwej xafi.

⁹*Aqqa nitni cenneen ayi baęeř, minzi nitni sseřmaden timesřayin tinni ięan d tiweřša n iwdan.’ ” Ica. 29:13*

¹⁰Řami d iřaya x řęaci ęares, inna asen “Sřem, fehmem! ¹¹Min ittadfen deg uqemmm war issexmij ca bnađem, maca min i d itteffęen zeg uqemmm d man aya i issexmajen bnađem.” ¹²Řexdenni usin-d ęares imeęđaren nnes, nnan as “Ma tessned belli Ifarisiyyen ęewwęen, řami sřin awař-a?” ¹³Maca netta yarr-d xasen, inna “Kuř aęeddu war t iźzu Baba wenni ięan deg ujenna ad itwaęře. ¹⁴Ejj iten, nitni d idaryařen neddhen idaryařen. Mařa adaryař ineddeh adaryař, ad wđan s tnayen idsen deg ij n weęfur.” ¹⁵X man aya inna as Buřrus “Fesser aney amettiř-al!” ¹⁶Maca Yeccu inna “Ma kenniw ead nnebřa řefhamet? ¹⁷Ma war tefhimem ca belli marra min i ęa yadfen deg uqemmm, ad irah ęar uęeddis uca ad iffeę deg wemcan nnes. ¹⁸Maca min i d itteffęen zeg uqemmm ittadfen zeg wuř, aqqa d man aya i issxemmajen bnađem. ¹⁹Minzi zeg wuř n iwdan i zi d tteffęen ixarriřen ięeffanen: aneqqi, aęaf, zzina, tuęeębit, tuceffra, chadat s źzur d uceqqef. ²⁰Aqqa d man

¹⁵⁻⁴ Ufę. 20:12, 21:17; Tiř. 5:16

aya min issxemmajen bnađem, maca macca s ifassen war issirden war tessxemmij ca bnađem.”

Liman n temyart zeg ayt n Kanĕan

Mar. 7:24-30

²¹Řexdenni iffey-d Yeccu ssenni, iruḥ ƣar jwayeh n Tirus d Sidun. ²²Aqqa din ict n temyart zeg ayt n Kanĕan zi tmurt nni, tesyuyyu “A Sidi, a mmis n Dawud, arḥem ayi! Yeḡi aqqa dayes řaryah yewear aṭṭas.” ²³Maca Yeccu war xas-d yarrı s ca uřa s ijj n wawař. Xenni imeḡđaren nnes usin-d ƣares, ttaren as, qqaren “Suffey itt, minzi nettat teđfar aney-d s iyuyyan nnes.” ²⁴Maca netta yarr-d, inna asen “Nec twassekkey-d ƣar wuḡi iweddaren n taddart n Israyil waha.” ²⁵Maca nettat tusi-d, tesjed as, teqqar “A Sidi, eawen ayi!” ²⁶Maca netta yarr-d, inna “War ieeddeř ad immeksi weyrum n iḡenjiren, ad immenđar i yiřan.” ²⁷Tenna “Wah, a Sidi, aqqa uřa d iřan ttetten iřeqqwaz i d iwetřan zi řřabřa n siditsen.” ²⁸Řexdenni yarr-d Yeccu, inna as “A tamyart, liman nnem imyar! War ittiři myir řxađar nnem.” Uca yeḡis teggenfa di tsaeet nni.

Yeccu issgenfa aṭṭas n iwdan

²⁹Xenni Yeccu yuyur-d ssenni uca yiweđ-d ƣar tma n řebřar n Ljalil, iḡaeed ƣar wedrar, iqqim dinni. ³⁰Usin-d ƣares ubarru n řyaci, iwyen-d akidsen ineđbařen d idaryären d ignawen d iqeđaḡen d inneđni aṭṭas, ssarsen ten ƣar iđaren n Yeccu uca issgenfa ten, ³¹ařami ittebhet řyaci, aqqa řrin ignawen ssawařen, ineđbařen ggenfan, iqeđaḡen gguren, idaryären ttwařan uca sseuḡen Arebbi n Israyil.

Asecci n arebea ařaf

Mar. 8:1-10

³²Yeccu iřaya-d x imeḡđaren nnes, inna asen “Ĥinneƣ x řyaci minzi qqimen akidi řřata n wussan, war ƣarsen min i ƣa ccen. War xsey ca ad ten ssqebđey *amenni* s řaz ĥima war tteđsifen ca deg webriđ.” ³³Nnan as imeḡđaren nnes “Manis d ƣa nawi aƣrum di řexřa-ya i zi i ƣa nessecc ij n řyaci d ameqqran am wanita?” ³⁴Inna asen Yeccu “Mečřař ƣarwem d aƣrum?” Nnan as “Sebea *n tecnifin* d ca n iseřman d imezyanen.” ³⁵Xenni yumur řyaci ĥima ad qqimen di

tmurt. ³⁶Xenni iksi sebea n tecnifin d iseřman *n*ni, iqada Arebbi, yarzi ten uca iwc iten i imeřđaren nnes uca nitni wcin ten i iwdan. ³⁷Marra ccin, jjiwnen. Xenni jarwen-d iřeqqwaz icetřen, tuęa din sebea n tsuęatin eemarent. ³⁸Inni tuęa iccin aqqa-ten di arebea ařef n yeryazen nnebřa timęarin d iřenjiren. ³⁹Řami issqebeđ řęaci, inya di tyarrabut uca yiweđ ęar weymir *n jwayeh* n Majdala.

Ifarisiyyen ttaren ict n řeřamet

Mar. 8:11-13; Luk. 12:54-56

16 ¹Usin-d ęares Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen, sseqsan t ĥima ad t jarrben, ma ad asen isscen ca n řeřamet zeg ujenna. ²Maca netta yarr-d xasen “Yar tmeddit ad tinim ‘Aqqa řĥař iffey, minzi ajenna d azeggway’ ³u ęar řefjar *ad tinim* ‘Aqqa ass-a ad iřuđ usemmiđ, minzi ajenna d azeggway’. A kenniw lmunafiqin, tessnem ad tfarzem udem n ujenna, maca řeřamat n ikuden n řweqt, ma war tzemmarem ad tent tfarzem? ⁴Jjiř aęeffan izennan yarezzu ict n řeřamet, war d asen ittmewci uřa d ict n řeřamet myir řeřamet n Yunes, amkacaf.” Xenni ijj iten, iruĥ.

Antun n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen

Mar. 8:14-21

⁵Řami d iwđen imeřđaren nnes ęar ujemmađ *n řebĥar*, ttun ad kisen-d awyen aęrum. ⁶Inna asen Yeccu “Ĥđam ixef nwem zeg wentun n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen.” ⁷Nitni xemmen jarasen, nnan “Aqqa *inna* man aya minzi war d niwi ca aęrum!” ⁸Yeccu, am tuęa issen man aya, inna asen “A kenniw i di ięa drus n liman, mayemmi txemmamem jarawem řami war d teksim ca aęrum? ⁹Ma ead war tefhimem ca? Ma war teęqiřem ca x xemsa n iřeqqwaz n weęrum n xemsa ařaf u meĥař n tsuęatin i tyarwem? ¹⁰Nię x sebea n iřeqqwaz n weęrum i arebea ařef u meĥař n tsuęatin i tyarwem? ¹¹Ma ead war tefhimen ca belli necc war kiwem ssiwřey ca x weęrum umi d awem nnię ‘Ĥđam ixef nwem zeg wentun n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen!’” ¹²Ssenni fehmen aqqa netta war tt inni maĥend ad ĥđan ixef nsen zeg wentun n weęrum maca zi tęuri n Ifarisiyyen d Iřaduqiyyen.

Lmasiḥ Mmis n Arebbi iddaren

Mar. 8:27-30; Luk. 9:18-21

¹³Řami d yiweḍ Yeccu ɣar tmurt n Qayṣariya n Filibbus, isseqsa imeḥḍaren nnes “Min eniy necc, Mmis n bnaɗem, eḷaḥsab min qqaren iwdan?” ¹⁴Nnan as “Ca qqaren ‘d Yuḥanna Amseyḍaṣ’ uca wenneḍni ‘d Iliya’ uca εawed wenneḍni ‘d Irmiya’ niy ‘d ijjen zeg imkacafen’.” ¹⁵Inna asen “Maca kenniw, min xafi teqqarem?” ¹⁶Yarr-d xas Simean Buṭrus, inna “Cek d Lmasiḥ, Mmis n Arebbi iddaren.” ¹⁷Yarr-d xas Yeccu, inna as “Sseed nnek, a Simean Bar-Yuna, minzi war iḡi d aysum niy d idammen i d ac imřen man aya maca d Baba i iḡan deg ijenwan. ¹⁸εawed ad ac iniy belli cek d Buṭrus (=min ixs ad yini ‘aḗru’) u x ‘buṭra-ya’ (=x teṣḍart-a) ad bniy tamesmunt inu uca tiwwura n řaxart war d as zemment. ¹⁹D necc ad ac wcey tisarutin n tgeldit n ijenwan u qaε min i ɣa tcarfem di tmurt, ad itwacarf deg ijenwan u qaε min i ɣa tfsyem di tmurt ad yiři ifsi deg ijenwan.” ²⁰Řexdenni yumur imeḥḍaren nnes, ḥima war xebbaren ḥed belli netta d Lmasiḥ.

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes

Mar. 8:31-9:1; Luk. 9:22-27

²¹Zi ssenni ibda Yeccu ad isscen i imeḥḍaren nnes belli ittxeṣṣ as ad irah ɣar Urcalim, ad iweddeb aṭṭas zeg imɣaren n weydud d arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen, ad itwaney uca ad d itwassnekkar deg wass wiss třata. ²²Buṭrus xenni iksi t ɣares, ibda ittmenya akis, inna “Sidi Arebbi ad cek yarḥem, a Sidi, man aya war d ac ittemsar εemmarṣ.” ²³Maca netta inneqřeb, inna i Buṭrus “Ffey xafi, a Cciṭan, cek d ict n tēenkrift i necc, minzi war cek icqi min iḡan n Arebbi, maca min iḡan n iwdan.” ²⁴Řexdenni inna Yeccu i imeḥḍaren nnes “Mařa ca n ijjen ixs ad ayi iḍfar, ad inkar ixef nnes, ad iksi ṣṣalib nnes uca ad ayi iḍfar. ²⁵Minzi wenni ixsen ad issenjem tudart nnes ad tt iweddar, maca wenni i ɣa iweddaren tudart nnes di ṭṭweε inu ad tt yaf. ²⁶Man řefḍeř i ɣares ɣar bnaɗem mařa yarbeḥ ddunnit tekmeř, maca netta iḍeyyeε řεemar nnes? Niy min i ɣa iwc bnaɗem di ṭṭweε n řεemar nnes? ²⁷Minzi Mmis n bnaɗem ad d yas s ueuḡi n Babas ak-d lmalakat nnes uca ad ixegęṣ kuř ijjen eḷaḥsab min igga. ²⁸S tidett ad awem iniy, ca zeg ina i da ibedden, war ttqisin ca řmewt ař i ɣa ɣaren Mmis n bnaɗem ittās-d di tgeldit nnes.”

Musa d Iliya ak-d Yeccu x wedrar

Mar. 9:2-13; Luk. 9:28-36

17¹Awarni setta n wussan Yeccu yiwi-d Buṭrus d Yaεqub d umas Yuḥanna akis, issgaεeed iten weḥdsen ɣar ij n wedrar yueṛa. ²Uca ibeddeṛ waddud nnes qibač nsen, tuɣa ayembub nnes ittceεcie am tfuct, idweṛ warruḍ nnes d acemṛaṛ am tifawt. ³Xzar, Musa d Iliya ḍharen asen-d, ssawaṛen akis. ⁴Buṭrus yarr-d, inna i Yeccu “A Sidi, aqqa mliḥ umi i da neḡa! Maṛa texsed ad newwet danita tṛata n iqiḍan, ijjen i cek, ijjen i Musa u wenneḍni i Iliya.” ⁵Am tuɣa εad issawaṛ, ikk-d xasen ij n useynu ittissiqq, issduṛi iten s tiṛi nnes uca xzar, aqqa ict n tmijja zeg ujenna teqqar “D wa d Mmi iεizzen, dayes ufiɣ arḍa inu, sṛem ɣares!” ⁶Ṛami sṛin imeḥḍaren nnes man aya, wḍan x uyembub nsen uca ggweden aṭṭas. ⁷Yusi-d ɣarsen Yeccu, iḥada ten, inna “Kkarem, war tteggwedem ca!” ⁸Ṛami ssgaεeden titṭawin nsen, war ḗrin ḥed myir Yeccu waha. ⁹Am d hwan zeg wedrar, yumur iten Yeccu, inna “War t tteqqarem i ḥed min teḗrim aṛ i d ɣa ikkar Mmis n bna dem zeg imettinen.” ¹⁰Imeḥḍaren sseqsan t, nnan “Mayemmi qqaren imseṛmaden n idlisen aqqa Iliya ad d yas d amezwaru?” ¹¹Yarr-d Yeccu, inna “Iliya ad d yas d amezwaru, ad iedeṛ marra. ¹²Maca necc ad awem iniɣ belli Iliya aqqa yusi-d, war zzayes steetarifen, ggin zzayes min xsen. Ammu uṛa d Mmis n bna dem ad iweddeb zzaysen.” ¹³Ṛexdenni fehmen imeḥḍaren, belli tuɣa issawaṛ akisen x Yuḥanna Amseɣḍas.

Yeccu issgenfa aḥenjir d amaryah

Mar. 9:14-29; Luk. 9:37-43

¹⁴Ṛami d usin ɣar ṛɣaci, yusi-d ɣares ij n bna dem, iwḍa as ɣar iḍaren, iqqar ¹⁵⁴⁴A Sidi, zziḡez i mmi, minzi aqqa netta itt barkikkiḍ, itt weddeb aṭṭas, aqqa aṭṭas n twaṛawin iwetṭa di tmessi u deg waman. ¹⁶Ttareɣ asen i imeḥḍaren nnek ad t ssgenfan, war zemmaren.” ¹⁷Yeccu yarr-d, inna “A jjiṛ i war yuminen d imεewwjen, meḥaṛ i ɣa qqimeɣ εad akidwem, meḥaṛ εad i d awem i ɣa ṣbareɣ? Awyem t-id ɣari!” ¹⁸Xenni iwebbex it Yeccu uca cciṭan iffeɣ zzayes u zi tsaεεet nni idweṛ uḥenjir iggenfa. ¹⁹Ṛexdenni usin-d imeḥḍaren weḥdsen ɣar Yeccu, nnan

“Mayemmi neccin war nzemmar ad t nessuffey?” ²⁰Inna asen Yeccu “S minzi war tuminem ca. S tidett ad awem iniy, mařa daywem liman anect n ict n tħebbuct n zzariet n uxerdel, ad as tinim i wedrar-a ‘Muřti ssa řar diha!’, xenni ad imuři uca war din uřa d ict n řħajet war d as tzemmarem. ²¹Maca jjiř-a war d itteffey myir s tzařit d uzummi.”

Yeccu izwar issiweř x řmewt nnes

Mar. 9:30-32; Luk. 9:43b-45

²²Řami ten tuřa jmie di Ljalil, inna asen Yeccu *i imeħđaren nnes* “Mmis n bnadem ad itwasellem deg ifassen n iwdan ²³ad t nyen uca ad d itwassnekkar deg wass wiss třata.” Xenni ceđnen ařtas.

Awař x đđariba i taddart iqeddsen

²⁴Řami d usin řar Kafarnařum, qarben-d ayt n đđariba řar Buřrus, nnan “Amseřmad nwem ma war ittxeřiř dubel n ‘draxma’ (=đđariba i taddart iqeddsen)?” ²⁵Inna “Wah!”. Ařami d yudef řar taddart, izwar as-d Yeccu, iqqar “Simean, mammec twařid cek, wi x řřfen ijeřiđiden n ddunnit řecur d đđariba? Ma x tarwa nsen niy x ibarraniyyen?” ²⁶Inna as Buřrus “X ibarraniyyen”. Inna as Yeccu “S uyenni iřan d tarwa d iħurriyyen. ²⁷Maca ĥima war ten nessendrif, ruħ řar řebřar, nđar tařennart uca tasřemt tamezwarut i d řa iffřen, řřef itt. Xmi d as i řa tarezmed aqemmmum, ad tafed ij n ‘stater’ (=tnayen n ddinar i issekwan marra đđariba i taddart iqeddsen i Yeccu d Buřrus), ewc asen t xafi u x yixef nnek.”

Man wen iřan d ameqqran di tgeldit n ijenwan?

Mar. 9:33-37; Luk. 9:46-48

18 Di tsaeet nni usin-d imeħđaren řar Yeccu, nnan “S tidett man wen iřan d ameqqran di tgeldit n ijenwan?” ²Yeccu iřaya-d x ij n uřenjir řares, issbedd it di řwest nsen, inna ³“S tidett ad awem iniy, mařa war ttubem u tdewřem am iřenjiren, emmarř ad tadfem di tgeldit n ijenwan. ⁴Wenni i řa isswađeen ixef nnes amecnaw ařenjir-a ameřyan, aqqa d wenni d ameqqran di tgeldit n ijenwan. ⁵U wenni i řa iqebřen ij n uřenjir am wanita s isem inu, iqebbeř ayi.

Aeřam i wenni i ęa ięarren řmumenin

Mar. 9:42-48; Luk. 17:1-2

⁶Maca wenni i ęa issyellęten ijjen zeg ięenjiren-a imeęyanen i zzayi ittammen, ģsen ad as tetwagg teęđart n tsirt ęar yiri nnes, ad itwassęareq di raęay n řebęar. ⁷Uct x ddunnit x ssibbet n teenkrifin. Ittxeęę ad d asent teenkrifin, maca amcum x bnađem nni i itteęęen taenkrift. ⁸Mařa isseęwa cek ufus nnek nię ađar nnek, xenni qeęę iten, nđar iten xak. Ięřa ac ad tadfed ęar tudart d ameęđuř nię d aqeįdaĥ x umenđar di tmessi *i war ixessyen* i řebda s tnayen n ifassen nię s tnayen n iđaren. ⁹Mařa tesseęwa cek tięę nnek, xenni qeře itt, nđar itt xak, ięřa ac ad tadfed ęar tudart s ict n tięę x umenđar di tmessi n jahennama s tnayen n tięęawin.

Amettiř n ijj n wuęi iweddaren

¹⁰Yarwem ad tesseĥqarem ijjen zeg imeęyanen-a. Minzi necc ad awem inię, aqqa lmalakat nsen deg ijenwan aqqa řebda ttwařant tifras n Baba i ięęan deg ijenwan. ¹¹Minzi Mmis n bnađem yusi-d ģima ad issenjem min iweddaren. ¹²Mammec i d awem ittyiř? Mařa din ca n bnađem ęares meęya n wuęi uca ijjen zzaysen iweddar, ma xenni war itteįji tesa u tesa in deg idurar, ad irah ad yarzu x wenni iweddaren! ¹³Mařa yufi t, s tidett ad awem inię, ad zzayes ifarĥ ktar zi min i ęa ifarĥ zi tesa u tesa inni war iweddaren. ¹⁴Ammu uřa d Babatwem i ięęan deg ijenwan war ix ad iweddar uřa d ijj zeg imeęyanen-a.

Mařa ixđa akik umac ...

Luk. 17:3

¹⁵Mařa ixđa umac akik, ruĥ ęares, webbex it myir jarac d jaras waha. Mařa isřa ęarek, aqqa tarbeĥed umac. ¹⁶Maca mařa war ęarek isři, awi akik ca n ijjen nneđni nię tnayen ģima s uqemmm n tnayen nię třata n řechud izemmar ad twađemnen wawařen marra. ¹⁷Mařa netta war ęarsen isři, xenni ini tt i tmesmunt uca mařa war isři uřa ęar tmesmunt, xenni ad ęarek yiři am ijjen zi řegnus nię am ij n bu đđariba. ¹⁸S tidett ad awem inię, marra min i ęa tceddem di tmurt, ad yiři icedd deg ujenna uca marra min i ęa tfesyem di tmurt, ad yiři ifsi deg ujenna. ¹⁹Ad awem inię eawed, mařa tnayen n iwdan ad messetfaęen x tmurt x ca n řĥajet i ęa ttaren, aqqa d man aya d asen i

ya itwagg zi Baba i iġan deg ijenwan. ²⁰Minzi mani i ya munen tnayen niy t̄rata s yisem inu, necc ad din iṛiy di ṛwest̄ nsen.”

Amettiṛ n ismey aeffan

²¹Ṙexdenni yusi-d yares Buṫrus, inna “A Sidi, meċħar n twaṛawin i ya ixḍa akidi uma u necc ad as samḥey? Ma sebea n twaṛawin?”

²²Inna as Yeccu “War d ac qqarey ca sebea, maca sebein di sebea n imuren. ²³X uyenni tageldit n ijenwan tettawi-d deg ij n ujeġid i ixsen ad igg ṛeḥsab ak-d isemyan nnes. ²⁴Umi ibda ad imsseḥseb, iwyen-d yares ij n *bnadem* itturs as *εecra aṛaf n ‘talentin’ (=εṛaħar 500.000 ardeṛ n wurey niy nnuqart)*. ²⁵Am war tuḡi yares min zi i ya yarr *amarwas*, yumur bab nnes ḥima ad itwammenz netta d temyart nnes d tarwa nnes d marra min yares, ḥima ad itwaxeġeṣ *umarwas*.

²⁶Iwḍa as ismey *nni* ħar iḍaren, ittar, inna ‘A Sidi, ṣbar xafi, ad ac arrey marra.’ ²⁷Aqqa izziġeż as bab n ismey *nni* uca isamḥ as deg *umarwas*. ²⁸Ṙami d iffey ismey *nni*, yufa ijen zeg inni tuḡa d isemyan akis u wanita itturs as meyya ddinar. Am d as icebbar deg yiri, iqqar ‘Xeġeṣ min d ac ttursey.’ ²⁹Iwḍa yas ismey *ameacar nni* ħar iḍaren, ittheccem it, iqqar ‘Ṗbar xafi, ad ac arrey marra’. ³⁰Maca netta war ixs, iruḥ inḍar it di ṛeḥbes aṛ i d ya yarr *amarwas*. ³¹Ṙami zṛin isemyan *imeacaren* nnes min tuḡa imṣaren, ceḍnen aṫas uca ruḥen, nnan tt i bab nsen. ³²Uca iṛaḡa-d xas sides, inna as ‘A ismey *aeffan*, marra min d ac ttursey, samḥey ac minzi tettared ayi. ³³Ma war iġi zeema uṛa d cek xak ad ac izziġeż wenni d ismey *ameacar* nnek *amecnaw* *mammec* d ayi *tezziġed cek?*’ ³⁴Xenni ixeyyeq sides, isseedu t deg ifassen n *imeaddeben* aṛ i ya ixeggeṣ marra min *dayes* d *amarwas*. ³⁵Ammu i ya yegg Baba wenni iġan deg *ujenna* i kenniw, maṛa war *tsimiḥem* kuṛ ijen *zaywem* i *umas* *ixetṫan* nnes s *wuṛawen* *nwem*.”

Ṙemṛac d tebrat n waġaf

Mar. 10:1-12

19 ¹Aṛami ikemmeṛ Yeccu awaṛen-a, iffey zi Ljalil, yiwed ħar jwayeh n *tmurt* n Yahudiyya tinni iġan ħar *ujemmaḍ* n *veyzar* n Lurdun. ²Aqqa iḍfar it ṛḡaci d *ameqqran*, *issgenfa* ten dinni. ³Usin-d yares *Ifarisiiyen*, tuḡa *arezzun* ad t *jarrben*, *qqaren*

as “Ma ɣares řheqq i bnađem ad iġef i temɣart nnes amenni waha?”
⁴Yarr-d xasen “Ma war teɣrim ca belli wenni iggin bnađem zeg umezwaru, iggi ten d aryaz d temɣart,⁵uca aqqa inna

*‘s uyenni ittxeşş i bnađem ad ismeħ di babas d yemmas,
 ad irşeġ di temɣart nnes uca tnayen idsen nni
 ad iřin d ijj n weysum.’* Amz. 2:24.

⁶Ammu war ttiřin ead d tnayen, maca ad iřin d ijj n weysum. Xenni min issmun Arebbi, bnađem war t ibeřti.” ⁷Nnan as “Mayemmi iweşşa Musa xenni maħend ad iwc tabrat n waġaf, ħima ad as iġef?”
⁸Inna asen “Musa iji kenniw ad teġfem i temɣarin nwem zi ssibbet n řeqsaħet n wuřawen nwem, maca war iġi ammu zeg umezwaru.
⁹Maca necc ad awem iniy, aqqa wenni i ɣa iġfen i temɣart nnes, war iġi zi ssibbet n tuqeħbit, uca ad imřec icten nneđni, aqqa netta izenna u wenni i ɣa imeřcen tamɣart tenni iġfen, aqqa uřa d netta izenna.” ¹⁰Imeħđaren nnes nnan as “Mařa ammu i teġa tmesřact jar bnađem d temɣart nnes, xenni nnehřa mma ad imřec.” ¹¹Maca netta inna asen “Maci marra zemmarren ad qeβřen awař-a myir inni umi temmewc. ¹²Minzi aqqa din inni itwaqeşşen zeg ueddis n yemmatsen, uca aqqa din inni itwaqeşşen zeg iwdan uca aqqa din inni iqeşşen ixef nsen di tťwee n tgeldit n ijenwan. Wenni izemmarren ad t iqbeř, ejj it ad t iqbeř.”

Yeccu ittbarak iħenjiren imezyanen

Mar. 10:13-16; Luk. 18:15-17

¹³Řexđenni iwyen as-d iħenjiren imezyanen maħend ad xasen issars afus nnes uca ad asen iksi řmeeruf, maca imeħđaren nnes webbxen ten. ¹⁴Maca Yeccu inna “Ejjem iħenjiren ad ɣari-d asen, war ten mennnem ca minzi tageldit n ijenwan i inni amecnaw nitni.” ¹⁵Issars xasen afus nnes uca iruħ ssenni.

Ameřqi ak-d ij n bab n wagra

Mar. 10:17-31; Luk. 18:18-30

¹⁶Uca xzar, iqarreb-d ɣares ijjem uca inna as “A Amseřmad ašebħan, min i ɣa ggeɣ d ašebħan ħima ad ɣari tiři tudart n řebda?” ¹⁷Inna as

Yeccu “Mayemmi i d ayi tṛayid ‘aṣebḥan’? War iḡi ḥed d aṣebḥan mḡir ijjen, aqqa-t d Arebbi. Maca maṛa tɛxsed ad tadfed ɣar tudart, tṭfem di tweṣṣa.”¹⁸ Inna as “Man tina?” Inna as Yeccu “War neqq, war zenni, war tticar, war cehhed zṣur,¹⁹ weqqar babac d yemmac uca ad tɛxsed amqarreb nnek am ixef nnek.”²⁰ Abṛiḡ inna as “Aqqa dḡareḡ timesṛayin-a marra zi temzi inu. Min d ayi ittxiṣṣen ead?”²¹ Yeccu inna as “Maṛa tɛxsed ad tiṛid tkemmṛed, ruḡ, zenz marra min ɣarek, ewc it i imezṛaḡ uca ad ɣarek yiṛi ij n ṛkenz deg ujenna, xenni as-d, dḡar ayi-d.”²² Ṛami abṛiḡ isṛa awaṛ-a, iruḡ icḡen, minzi tuya ɣares aṭṭas n wagra.²³ Yeccu inna i imeḡḡaren nnes “S tidett ad awem iniḡ, aqqa yewɛar x bab n wagra ad yadef ɣar tgeldit n ijenwan.²⁴ Uca eawed ad awem iniḡ, aqqa ihwen i weṛɣem ad yekk zi tiṭṭ n tsineft x bu wagra ad yadef ɣar tgeldit n Arebbi.”²⁵ Umi tt sṛin imeḡḡaren nnes, nnxeṛɛen aṭṭas, nnan “Wi i ɣa itwassnejmen ead?”²⁶ Am tuya daysen ixezṣar Yeccu, inna asen “Yar iwdan war izemmar, maca ɣar Arebbi kuṛci di tzemmar nnes!”²⁷ Yarr-d Buṭrus, inna as “Xṣar, aqqa neccin nejja kuṛci, neḡfar ic. Min ɣarney i ɣa yiṛin?”²⁸ Yeccu inna asen “S tidett, ad awem iniḡ, kenniw inni d ayi-d idḡaren, xmi i ɣa idweṛ marra d jdid uca xmi i ɣa iqqim Mmis n bnaḡem x ṛɛarc n ueuḡi nnes, kenniw eawed ad teqqimem x tenɛac n ṛekrasi n ṛɛarc ḡima ad tḡekmem x tenɛac n tqebbaṛ n ayt n Israyil.²⁹ Kuṛ ijjen wenni isemḡen di tudrin niḡ deg aytmas niḡ di suyetmas niḡ di babas niḡ deg yemmas niḡ di temɣart nnes d tarwa nnes uṛa deg iyyaren di tṭweɛ n yisem inu, ad iksi meyya n tseqqar uca ad iwart tudart n ṛebda.³⁰ Maca aṭṭas n yinni iḡan d imezwura, ad iṛin d ineggura uca aṭṭas n ineggura ad iṛin d imezwura.

Amettiṛ n imezwura d ineggura

20¹Minzi tageldit n ijenwan amecnaw bab n taddart, iffey ɣar ṣṣbeḡ zic ḡima ad icra ixemmasen i weḡwic n tzayart nnes.² Ṛami ikkes awaṛ ak-d icewwaṛen s ijj n ddinar i wass, issekk iten ɣar weḡwic n tzayart nnes.³ Ṛami d iffey di jwayeh n tṛata n uziṛ, izra innedni bedden di ssuq nnebṛa ṛxedmet.⁴ Netta inna asen ‘Ruḡem uṛa d kenniw ɣar weḡwic n tzayart u necc ad awem wcey min d awem ikkaren.’ Xenni ruḡen nitni.⁵ Iffey-d eawed di jwayeh

n setta d tesa n uziř, igga amenni eawed. ⁶Řami d iffeř di jwayeh n ĥideac n uziř, yufa din ead inneđni bedden din nnebřa řxedmet, inna asen ‘Mayemmi tbeddem da ass ikmeř?’ ⁷Nnan as nitni ‘Minzi war d aneř icri ĥed.’ Inna asen ‘Ruĥem uřa d kenniw řar weĥwic n tzayart.’ ⁸Řami d tiweđ tmeddit, inna bab n weĥwic n tzayart i uweqqaf nnes ‘Řaya-d x ixemmasen, xeřeř asen řmunet, sizwar zeg *inni i d yusin d* innegura uca ammu ař imezwura.’ ⁹Řami d usin inni d icra di jwayeh n ĥideac, iřtef kuř ijjen zzaýsen ijjen ddinar. ¹⁰Řami d usin inni tuřa d imezwura, ittyiř asen ad řfen ktar. Xenni kuř ijjen zzaýsen iki eawed ijj n ddinar. ¹¹Řami t řfen, aqqa xeyyqen x bab n taddart, ¹²nnan ‘Aqqa ina d inni d innegura xedmen ict n tsaeet u cek tessemquded iten akidney, neccin inni yarebbun đđqeř n uziř d řeĥmu.’ ¹³Maca netta yarr-d x ijjen zzaýsen, inna ‘A ameddukeř, necc war cek đřimeř, ma war kidi tekkised awař x ijj n ddinar?’ ¹⁴řtef min iřan nnek uca uyur. Necc xsey ad wceř i ina d inni d innegura anect min d ac wciř. ¹⁵Ma war řari bu řeĥeq maĥend ad ggeř min xsey ak-d min iřan inu? Niř tiř nnek d taeeffant, minzi necc d ařebĥan? ¹⁶Ammu ad dewřen innegura d imezwura uca imezwura ad dewřen d innegura, minzi ařtas itwařayan maca drus itwaxđaren.’ ”

Yeccu izwar issiweř eawed x řmewt nnes

Mar. 10:32-34; Luk. 18:31-34

¹⁷Řami tuřa Yeccu igaeed řar Urcalim, yiwi teneac n imeĥđaren nnes řar uyezdis deg webrid, inna asen ¹⁸“Xzar, ad ngeaed řar Urcalim uca ad sellmen Mmis n bnađem i arruyas n ikeĥhanen d imseřmaden n idlisen u nitni ad xas ĥekmen s řmewt. ¹⁹Nitni ad t sellmen i řegnus maĥend ad xas stehzan, ad t hettken s urekkud uca ad t řellben, xenni deg wass wiss řřata ad d itwassnekkar.”

Tutra n yemmas n Yaequb d Yuĥanna i Yeccu

Mar. 10:35-45

²⁰Řexdenni tusi-d řares yemmas n tarwa n Zabadi ak-d iĥenjiren nnes, tewđa as řar iđaren ĥima ad zzaýes tettar ca n řĥajet. ²¹Inna as netta “Min teksed?” Tenna as nettat “Ini maĥend ad qqimen tnayen n iĥenjiren-a inu, ijjen řar ufusi nnek d wennedni řar uzeřmađ nnek di tgeldit nnek.” ²²Yeccu yarr-d xas, inna “Kenniw war tessinem ca

min tettarem. Ma tzemmarem ad teswem řkas i ya swey necc niy ad tetwassyeđsem s useyđas i zi i ya twassyeđsey necc?" Nnan as "Nzemmar." ²³Netta inna asen "Řkas inu ad t teswem u aseýđas i zi i ya twassyeđsey, ad zzayes twassyeđsem, maca ayimi yar ufusi d yar uzeřmađ inu war iđi i necc mařend ad t wceý, maca *ad yiři* i inni umi t issewjed Baba." ²⁴Řami sřin eecra *n imeřđaren nneđni* man aya, xeyyqen ařtas x tnayen n wawmaten. ²⁵Maca Yeccu iřaya-d xasen yares, inna "Kenniw aqqa tessnem belli řřukkam n řegnus řekkmen xasen uřa d imeqqranen ttřellařen xasen. ²⁶War ittiři ammu jarawem. Maca s řmeqřub, wenni ixsen ad yiři d ameqqran jarawem, ad yiři d amsexxar nwem ²⁷u wenni ixsen ad yiři d amezwaru jarawem, ad yiři d ismey nwem, ²⁸am mammec Mmis n bnađem war d yusi řima ad xas sexxaren, maca řima ad xasen isexxar uca ad iwc tudart nnes d tayarřt i ufekki n wařtas *n iwdan*."

Yeccu issgenfa tnayen n idarřaren

Mar. 10:46-52; Luk. 18:35-43

²⁹Řami d ffęen zi Ariřa, iđfar it-id ařtas n řřaci. ³⁰Xzar, aqqa din tnayen n idarřaren qqimen x řřarf n webriđ, řami sřin belli Yeccu ad iedu, řayan, nnan "A Sidi, mmis n Dawud, arřem aney!" ³¹Maca řřaci iziyyar xasen řima ad sqaren. Maca nitni syuyen s jjeđd ktar, nnan "Arřem aney, a Sidi, mmis n Dawud!" ³²Xenni ibeđd Yeccu, iřaya-d xasen, inna "Min texsem ad awem ggeý?" ³³Nnan as nitni "A Sidi, ma iedeđř ad twarezment tiřřawin nney." ³⁴Yeccu iřinn xasen, xenni iřada tiřřawin nsen, řexđenni dewřent tiřřawin nsen ttwařant.

Adaf n Yeccu yar Urcalim

Mar. 11:1-11; Luk. 19:28-38; Yuh. 12:12-19

21 ¹Řami d qarrben yar Urcalim, iwđen yar Baytfaji yar wedrar n Zzitun, xenni issekk Yeccu tnayen n imeřđaren, inna asen ²"Ruřem yar đcar nni qibač nwem. Deýya ad tafem ict n teyyuč teqqen d ij n wesnus akides. Fesyem asen, tawyem ten-d yari. ³Mařa inna awem řed ca, arrem xas ammu 'Aqqa Sidi iřđaj iten.' Xenni ad ten-d issekk deýya." ⁴Man aya qaę imsar řima ad itwakemmeř marra min itwannan zeg umkacaf am iqqar

⁵“*Inim i yeğis n Siyun, xzar,
ajeğid nnem ad yarem-d yas s temhint, yenya x teyyuč d wesnus,
aqqa d mmis n zzayřet.*” Zak. 9:9; Ica. 62:11

⁶Ruhen imehđaren nni uca ggin am mammec d asen iweşsa Yeccu,
⁷iwyen-d tayyuč d wesnus, sarsen arruđ nsen xasen uca ssenyen
t xas. ⁸Ij n řyaci d ameqqran ařtas ssun arruđ nsen deg webrid
uca inneđni qeşşen řefruē zi tcejjura, ssun ten deg webrid.
⁹Uca abarru n řyaci inni d as izwaren d yinni it-id iđfaren, tuya
şyuyyun, qqaren

“*Uşanna, a mmis n Dawud.
D amimun wenni i d řa yasen s yisem n Arebbi.
Uşanna, di řueřa x řueřa n ijenwan.*” Sbh. 118:26

¹⁰Řami yudef řar Urcalim, thaj tendint qae, *iwdan* nnan “Min iēna
wa?” ¹¹Řyaci inna “D wa d amkacaf Yeccu zi Nnaşira di Ljalil.”

Adaf n Yeccu řar taddart iqeddsen

Mar. 11:15-19; Luk. 19:45-48; Yuh. 2:13-22

¹²Yudef Yeccu řar taddart iqeddsen, issuffey marra inni izznuzan
d yinni issayen di taddart iqeddsen uca iqřeb řřwabeř n işarrafen *n
tinēacin* d řekrasi n yinni izznuzan idbiren. ¹³Inna asen “Aqqa tura
‘Taddart inu ad tetwasemma taddart n tzağit’, maca kenniw tarrim
tt-id ifri n iceffaren.” ¹⁴Usin-d řares di taddart iqeddsen idaryāřen
d ineđbařen, issgenfa ten. ¹⁵Umi zrin arrayas n ikehhanen d
imseřmaden n idlisen řeējayeb i yegga d iřenjiren ttrāyan di taddart
iqeddsen, qqaren “Uşanna i mmis n Dawud”, xenni xeyyqen nitni
ařtas, ¹⁶nnan as “Ma tesřid min qqaren yina?” Inna asen Yeccu
“Wah, ma war teyřim ēmmarş ‘Zeg iqemmumen n iřenjiren d
iseyman issewjed ttesbih?’” ¹⁷Řexdenni ismeğ daysen, iffey barra i
tendint řar Bayteanya, insa din.

Artu yuzyen

Mar. 11:12-14, 20-24

¹⁸Řar şşbeğ zic řami d idweř řar tendint, tuya dayes řaz. ¹⁹Izra ij n
wartu x webrid, iruğ řares, war dayes yufi myř tifray waha. Inna

as “War zzayem tteffey řyiget emmarř.” Řexdenni iřar yuřey wartu deyya. ²⁰Umi řrin imeřdaren man aya, ttbehten, qqaren “Mammec igga wartu yuřey deyya?” ²¹Yeccu yarr-d, inna asen “S tidett ad awem iniy, mařa daywem liman u war tcekkim ca, aqqa war tetteggem min imsaren i wartu waha, maca mařa tennam tanya i wedrar ‘Meksi, menđar di řebħar’, ad yiři. ²²D qaε min i řa tettarem di tzađit s liman, ad t tafem.”

Aseqsi x man ttesriħ i iđan řar Yeccu

Mar. 11:27-33; Luk. 20:1-8

²³Řami yudef taddart iqeddsen, usin-d řares arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud. Am tuya isseřmad, nnan “S man ttesriħ i teggid timesřayin-a? Wi d ac iwcin ttesriħ-a?” ²⁴Yeccu yarr-d, inna asen “Uřa d necc ad kenniw sseqsiy ijj n useqsi u mařa tarrim-d xafi uřa d necc ad awem iniy s man ttesriħ i tteggey timesřayin-a. ²⁵Aseyđas n Yuħanna manis netta? Zeg ujenna niy zeg iwdan?” Xemmen nitni jarasen, qqaren “Mařa nenna ‘zeg ujenna’, ad aney ini ‘Mayemmi war zzayes tuminem?’ ²⁶u mařa nenna ‘zi ddunnit’, xenni neggwed zi řyaci minzi marra ħessben Yuħanna d amkacaf.” ²⁷Uca nitni arrin-d x Yeccu, nnan “War nessin”. Inna asen netta “Xenni uřa d necc war d awem qqarey s man ttesriħ i tteggey man aya.”

Amettiř n tnayen n wawmaten

²⁸“Min d awem ittyiř kenniw? Ij n weryaz tuya řares tnayen n iħenjiren. Iruħ řar umezwaru, inna ‘A mmi, uyur, ass-a ad txedmed deg weħwic n tzayart inu’. ²⁹Maca netta yarr-d, inna ‘Necc war xsey ca’, maca awarni man aya indem uca iruħ din. ³⁰Uca yusi-d řar wenni wiss tnayen, inna as amenni beεda. Wanita yarr-d xas ‘Ad raħey, a sidi’, xenni war iruħ ca. ³¹Man wen zzaysen i iggin řxađar i babas?” Nitni arrin-d xas “Wenni d amezwaru.” Yeccu inna asen “S tidett ad awem iniy, ayt n đđariba d řeqħab ad awem izwaren řar tgeldit n Arebbi. ³²Minzi Yuħanna yusi-d řarwem deg webriđ n tsegda, kenniw war zzayes tuminem, maca ayt n đđariba d řeqħab aqqa nitni umnen zzayes. Maca řami teźrim man aya, war tetubem ca řar uneggaru maħend ad zzayes tamnem.

Amettiř n ifeġaħen d weħwic n tzayart

Mar. 12:1-12; Luk. 20:9-19

³³Sřem *εawed* ij n umettiř nneđni. Tuġa din ij n bab n taddart, iżzu ij n weħwic n tzayart, iquwwar as-d s ij n wefray, iyza dayes tasirt n uđiř, ibna ict n řřumeet. Xenni yarhen it i ca n ifeġaħen uca isafar. ³⁴Umi d tiweđ řweqt n řyiġet, issekk isemyan nnes ġar ifeġaħen *nmi ħima* ad d awyen řyiġet nnes. ³⁵Ifeġaħen tťfen isemyan nnes, wtin iġjen, nyin nneđni uca arejmen wenni wiss třata. ³⁶Ɛawed issekk isemyan nneđni, ktar zeg umezwaru uca ggin daysen *εawed amenni*. ³⁷Yar uneggar issekk asen-d mmis, inna ‘Ad weqqaren mmi’. ³⁸Maca řami řrin ifeġaħen tamemmit, nnan jarasen ‘Aqqa d awrit, zidem, ad t noney, ad as nekkes řwart i neccin.’ ³⁹Tťfen t, ndaren t barra i weħwic n tzayart uca nyin t. ⁴⁰Mařa yusi-d bab n weħwic n tzayart min i ġa yegg deg ifeġaħen nni?” ⁴¹Nnan as “Ad igg deg ieffanen nni ij n řmewt d taeffant uca ad yarhen aħwic n tzayart i ifeġaħen innedni inni d as i ġa iwcen řyiġet di řweqt nnes.” ⁴²Yeccu inna asen “Ma war teyrim *εemmarř* deg idlisen

‘Ařru i ieffen ibennayen, aqqa idweř d azeġif n teymart.

Man aya itwagg zi Arebbi

u man aya d ict n řħajet tesstebhet tiťtawin nney’. sbħ. 118:22-23

⁴³S uyenni ad awem iniy, belli tageldit n Arebbi ad awem tetwakkes uca ad temmewc i ij n řgens i ġa iwcin řyiġet nnes. ⁴⁴Wi i ġa iwđan x weřru-ya, ad itwarbez u wi xef i ġa iwđa, ad t irbez.” ⁴⁵Řami řřin arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen imettiřen nnes, fehmen belli issiweř xasen. ⁴⁶Am arezzun ad t tťfen, ggweden zi řyaci minzi řyaci tuġa iħesseb it d ij n umkacaf.

Amettiř x inni itwaeardēn ġar wurar

Luk. 14:15-24

22 ¹Yeccu yarr-d uca issiweř akidsen *εawed* s imettiřen, inna ²“Tageldit n ijenwan tettawi-d deg ij n ujeġid, igga urar i mmis. ³Issekk-d isemyan nnes ħima ad řaġan x inni itwaeardēn ġar wurar, maca ugin ad d asen. ⁴Ɛawed issekk-d isemyan nneđni, inna, ‘Inim i inni itwaeardēn: Aqqa ssewjdey awem amecři,

yarşey iyenduzen u řmař itwaşehñen, aqqa marra iwjed, asem-d yar wurar!’ ⁵Nitni maca war wcin ca taynit i man aya, ruñen, ijen yar řeeraşı nnes u wenneđni yar ttijara nnes. ⁶Inni iqqimen tñfen isemyan nnes, ýezzan daysen uca nyin ten. ⁷Řexdenni ixeyyeq ujeđid aťtas, issekk řeskar nnes uca yareyyeb iqettařen nni u issecmeđ tandint nsen. ⁸Xenni inna i isemyan nnes ‘Aqqa urar iwjed maca inni tuya itwaearđen war t sdihiğen ca. ⁹X uyenni uyurem yar mani ttemsebđan ibriden, řayam-d x marra inni i ya tafem din yar wurar.’ ¹⁰Ffyen-d isemyan nni yar ibriden uca ssmunen marra inni ufin, s işebñanen d ieffanen, uca amcan n wurar idweř iccur s inewjiwen i iqqimen dinni. ¹¹Řami d yudef ujeđid mañend ad izar *inewjiwen* inni iqqimen dinni, iñekkar i ij n bnađem war yarđ ca arruđ n wurar. ¹²Inna as ‘A ameddukeř, mammec d tudfed danita nnebřa arruđ n wurar?’ Uca netta idweř ignu. ¹³Xenni inna ujeđid i imsexxaren nnes ‘Carfem t s ifassen d iđaren uca awyem t-id, nđarem t barra yar uneggar n tağest mani i ya iřint imeťtawen d uyezzi n teymas.’ ¹⁴Minzi aqqa din aťtas inni itwařayan maca drus inni itwaxđaren.”

Aseqsi x đđariba n qayşar

Mar. 12:13-17; Luk. 20:20-26

¹⁵Xenni ruñen Ifarisiyyen, mcawaren mañend ad d as ggen taxceft di ssibbet n min issawař ¹⁶uca ssekken yares imeñđaren nsen ak-d Ihirudusiyyen, qqaren “A Amseřmad, aqqa nessen belli cek d tidett, tesseřmaded abrid n Arebbi s tidett, nnehřa mma tesseřqid uřa x ijj, minzi cek war txezzared ca yar iyembab n iwdan. ¹⁷Iwa ini aney, mammec twařid cek, ma iñeqq *elaħsab ttawrat* ad tetwaxeğeş đđariba i qayşar niy lla?” ¹⁸Maca Yeccu issen taħraymect nsen uca inna “Mayemmi d ayi tettjarrabem, a kenniw lmunafiqin? ¹⁹Seccnem ayi aqiyya n đđariba!” Iwyen as-d ijj n ddinar. ²⁰Xenni inna asen “Wi yiřan taşwirt-a d tira-ya?” ²¹Nnan as “N qayşar!” Xenni inna asen “Wcem i qayşar min iğan i qayşar u i Arebbi min iğan i Arebbi.” ²²Řami sřin man aya, ttehten, semñen dayes uca ruñen.

Aseqsi n Işaduqıyyen x tnukra

Mar. 12:18-27; Luk. 20:27-40

²³Deg wass nni usin-d Ʒares ca n Işaduqıyyen inni iqqaren aqqa war din bu tnukra uca sseqsan t ²⁴“A Amseřmad, Musa aqqa inna, mařa immut ęed war d yejji bu tarwa, ittxeřř i umas ad imřec ak-d temƷart nnes ad kis-d yejj tarwa i umas. ²⁵TuƷa Ʒarney sebea n wawmaten. Amezwaru imřec, immut. Umi war d yejji ca tarwa, aqqa ija tamƷart nnes i umas. ²⁶Ammu uřa d wenni wiss tnayen d wiss řrata ař wenni wiss sebea. ²⁷Ʒar uneggaru nsen marra temmut temƷart. ²⁸Xenni i man wen zzaysen i Ʒa tiři temƷart di tnukra, minzi tuƷa-tt d tamƷart nsen marra?” ²⁹Yeccu maca yarr-d, inna asen “Aqqa kenniw tweddarem minzi war tessinem ca idlisen uřa d jjehd n Arebbi, ³⁰minzi di tnukra war meęcen, war twassmeęacen, maca ad iřin am lmalakat n Arebbi deg ijenwan. ³¹Maca zi jjihet n tnukra zeg imettinen, ma war teƷrim ca min d awem inna Arebbi i iqqaren ³²Necc d Arebbi n Ibrahim d Iřaę d Ʒaęqub”? Netta war ięi d Arebbi n imettinen maca n inni iddaren.” ³³Řami řřin řƷaci man aya, ttbehten deg useřmed nnes.

Tawřıyyet tameqqrant

Mar. 12:28-34; Luk. 10:25-28

³⁴Řami řřin Ifarisiyyen belli netta ibelleę aqemmum n Işaduqıyyen, munen jarasen ³⁵uca ijen zzaysen, ij n umseřmad n ttawrat, isseqsa t ģima ad t ijarreb, inna ³⁶“A Amseřmad, man tawřeyyet i ięan d tameqqrant di ttawrat?” ³⁷Inna asen “Ad tersed Sidi Arebbi s marra wuř nnek d s marra řeemar nnek d s marra řeęeř nnek. ³⁸D ta d tawřeyyet tameqqrant d tamezwarut. ³⁹Tenni wiss tnayen tarwes dayes, aqqa nettat ‘Ad tersed amqarreb nnek amecnaw ixef nnek’. ⁴⁰X tnayen n tweřřa-ya tetwabna marra ttawrat d imkacafen.”

Aseqsi x man wen ięan d mmis n Dawud

Mar. 12:35-37; Luk. 20:41-44

⁴¹Am tuƷa munen Ifarisiyyen, isseqsa ten Yeccu ⁴²“Min d awem idřaren di Lmasih? Umi igga mmis?” Nnan as “Mmis n Dawud”. ⁴³Inna asen “Mammec i Ʒa yegg Dawud ad as isemma zi Arruģ ‘Sidi’, am iqqar ⁴⁴Sidi inna i Sidi inu, qqim-d x ufusi inu ař i Ʒa ggeƷ řeędyan

nnek d ict n tnebdad sadu idaren nnek.’⁴⁵Mařa Dawud iřaya as ‘Sidi’, mammec i ya yiři d mmis?’⁴⁶Uřa d ijjen war izemmar ad xas-d yarr uca uřa d ij war iqqim izeeem ittseqsa t ca ead zeg wass nni.

Awařen n Yeccu x imseřmaden n ttawrat d Ifarisiyyen

Mar. 12:38-40; Luk. 11:37-52; 20:45-47

23 ¹Řexdenni issiweř Yeccu ak-d řyaci d imeřdaren nnes, ²iqqar “Imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen qqimen x řkursi n Musa. ³X uyenni marra min d awem qqaren mařend ad dayes tcebbarem, ggem t, maca war tteggem elařsab řexdayem nsen, minzi nitni waxxa qqaren t, war t tteggem *maca*. ⁴Tceddan řeřmeř iđeqřen, ssarsen ten x tyardin n iwdan, maca nitni s yixef nsen war xsen ad ten ssenhezzen uřa s ij n uđad. ⁵Marra řexdayem nsen i itteggem, tteggem tent ĥima ad ten zaren iwdan minzi nitni tteggem tiřezzanin nsen n tzařit d imiriwen uca tcarcifa *i iđan yar ubeřuř* n ijeřaben nsen ggin tent d timeqqranin. ⁶Nitni ttexsen imucan imezwura deg imensiwen uřa d řekrasi yar zzat deg isinagugen, ⁷uřa d ssařam di řeswaq, ieřeb asen ad asen řayan iwdan ‘A rabbi (=‘amseřmad inu’), a rabbi’.

⁸Maca kenniw war tejjim ad awem řayan ‘rabbi’, minzi amseřmad nwem d ijjen, aqqa-t d Lmasiř u kenniw marra d awmaten. ⁹War ttřayam uřa d ij ‘babatwem’ di tmurt, minzi ijjen d wenni d Babatwem, aqqa d wenni iđan deg ijenwan. ¹⁰War tejjim ad awem řayan ‘imseřmaden’ minzi ijjen d wenni d amseřmad nwem, aqqa-t d Lmasiř. ¹¹Ameqqran nwem ad yiři d amsexxar nwem. ¹²Wenni i ya issgaeeden ixef nnes, ad itwasswađee u wenni i ya isswađđeen ixef nnes, ad itwassgaeed.

¹³Maca **uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, kenniw tettettem tudrin n tijař u tetteggem tzařam ařtas *n řweqt* amenni waha. S uyenni ad teksim řřukm d ameqqran. ¹⁴Maca **uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, kenniw tettebellcem tageldit n ijenwan i iwdan minzi kenniw simant nwem war tt tetteđfem uca inni yarezzun ad d adfen, war ten tettejjim ad d adfen.

¹⁵**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, kenniw tekkem x řbarr u x řebřar, ĥima ad d

tarrem iijen yar tebridt nwem u xmi i kiwem ya yiři, xenni tettarram t d mmis n jehennama d aeffan mahu kenniw tnayen n tseqqar.

¹⁶**Uct xawem**, a kenniw imgewwaden idaryarēn, inni iqqaren ‘tajağit s taddart iqeddsen war tessekwi walu, maca wenni i ya ijuğen s wurey n taddart iqeddsen, d netta iqqen yar iřes nnes.’ ¹⁷A ifyař, a idaryarēn, min issekkwan ktar, urey niy taddart iqeddsen tenni tqeddes urey. ¹⁸Uca *teqqarem eawed* ‘wenni ijuğen yar uealřar, aqqa tajağit nnes war tsekkwi walu, maca wenni ijuğen s tmewci i xas immarsen, aqqa netta iqqen yar iřes nnes.’ ¹⁹A ifyař, a idaryarēn, min issekkwan ktar, tamewci niy aealřar wenni iqeddes tamewci. ²⁰Wi i ya ijağen yar uealřar, aqqa ijuğ yar marra min xas iğan ²¹u wi i ya ijağen yar taddart iqeddsen, ijuğ eawed yares u yar wenni dayes izeddyen ²²u wi i ya ijağen yar ujenna, aqqa ijuğ yar řearc n Arebbi d wenni xas iqqimen.

²³**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi kenniw tetticcem taecart n nneenae d ccib d řcemmum, maca war d awem icqi min iğan d ameqqran di ttawrat, aqqa řħukm d areħmet d liman. Tina i tuya ittuxeřa ad teggem nneħra mma ad tejjem tinnednit. ²⁴A imgewwaden idaryarēn inni ittfarren tizit maca tessyeğayem ařyem.

²⁵**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi tessizadgem barra n uyarraf d řtebři maca yar daxeř kenniw tcurrem s tuceffra d min war iseggden. ²⁶A Afarisi adaryarē, sizdeg amezwar daxeř n uyarraf d řtebři maħend ad idweř izdig uřa min iğan yar barra nsen.

²⁷**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi teggim am imeđřan inni itwajiywaren, ttbanen d iřebħanen yar barra, maca yar daxeř aqqa tcurrem s iysan n řxecbat u s marra řexmej. ²⁸Amenni kenniw eawed, aqqa tedhareme d imseggaden qibač i iwdan, maca yar daxeř aqqa tecurrem s nnifaq u s min iğan řidd n ttawrat.

²⁹**Uct xawem**, a kenniw imseřmaden n idlisen d Ifarisiyyen, a kenniw lmunafiqin, minzi tbennam imeđřan n imkacafen u tzewwqem řqubbat n imeđřan n imseggaden, ³⁰teqqarem, mři tuya neğa deg wussan n řejdud nney, ad yiři war ncarrec deg *usizzeř* n idammen n imkacafen. ³¹Aqqa tcehħdem x yixef nwem belli kenniw

d ayt n inni inyin imkacafen.³² Ammu i ɣa tkemmɛrɛm kenniw řeqyas n *min ggin* řejdud nwem.³³ A iřefsawen, tarwa n ifiɣran, mammec i ɣa teggem ad tarewɛrɛm zi řħukm n jehennama?

³⁴S uyenni xzarem, necc ad ɣarwem-d ssekkey imkacafen d imiɣisen d imseřmaden n idlisen. Ca zzaysen ad ten tenyem, ca zzaysen ad ten tşellbem u ca zzaysen ad ten thettkem s urekkud deg isinagugen nwem uca ad xasen tazżřem zi tendint ɣar tendint,³⁵ ħima ad xawem seyyħen marra idammen iseggden i issizřen x tmurt, zeg idammen n Habil amseggad ař idammen n Zakariya, mmis n Birixya i tenyim jar taddart iqeddsen d uealřar.³⁶ S tidett ad awem iniy, marra timesřayin-a ad d asent x jjiř-a.

A Urcalim, meċarř tuɣa xsey ad ssmuney tarwa nnem!

Luk. 13:34-35

³⁷A Urcalim, a Urcalim, cem i ineqqen imkacafen u ittarejmen inni d awem-d itwassekken, meċarř tuɣa xsey ad ssmuney tarwa nnem amecnaw ict n tyaziřt tegga ifiğusen nnes sadu afriwen nnes, maca kenniw tuɣa war tetteksesem.³⁸ Xzar, taddart nwem ad tetwajj i cem d řxarbet,³⁹ minzi necc ad awem iniy, war d ayi tzarrem ař i ɣa tinim ‘D amimun wenni i d ɣa yasen s yisem n Sidi.’ ”

Yeccu issawarř x tuqat n ddunnit

Mar. 13:1-31; Luk. 21:5-33

24 ¹Xenni iffey Yeccu zi taddart iqeddsen uca yuyur. Usin-d ɣares imeħđaren nnes ħima ad as ssecnen řebni n taddart iqeddsen.² Inna asen Yeccu “Ma war tezřim marra man aya? S tidett ad awem iniy, war da ittyimi uřa d ijj n wezru x wezru nneđni i war ittnehdim ca.” ³Umi tuɣa iqqim x wedrar n Zzitun, usin-d ɣares imeħđaren nnes weħdsen, qqaren “Ini aney, meřmi i ɣa imsar man aya u man řeċřamet n twasit nnek u n qeřtu n ddunnit?”

⁴Yeccu yarr-d, inna asen “Ĥđam ixef nwem, war kenniw iyekkw i ħed.⁵ Minzi ařtas i d ɣa yasen s yisem inu, qqaren ‘Necc d Lmasiħ’ uca ad ɣwan ařtas.⁶ Uca ad tesřim x řbaruđ d řexburat n garrat. Yarwem aqqa ad teggwedem, minzi labudda ad yiři man aya, maca war ittiři ead d aneggar.⁷ Minzi řgens ad immenya ak-d řgens *nneđni* uca tageldit ak-d tgeldit *nneđni*, ad yiři řaz d řehřacat yewεaren d

inhezzan n tmurt da d diha. ⁸Marra man aya ead ad yiři d beddu n uezbar *am n ict n temyart i ya yařwen* waha.

⁹Xenni ad kenniw awyem ęar řeřsart uca ad kenniw nyen u marra řegnus ad kenniw carhen zi ssibbet n isem inu. ¹⁰Řexdenni ad wđan ařtas, ad sellmen ijjen wenneđni uca ad carhen ijjen wenneđni. ¹¹Ad kkaren wařtas n imkacafen issxarriqen uca ad sseywan ařtas. ¹²Uca zi ssibbet n tmarniw t n min ięan đidd n ttawrat, ad tudrus tayri n wařtas *n iwdan*. ¹³Maca wi i ęa iřbaren ęar uneggar aqqa netta ad itwassenjem. ¹⁴Uca řexbar ařebđan n tgeldit ad zzayes barđen d chadet i marra řegnus uca řexdenni yusi-d uneggar.

¹⁵Xmi i ęa tżarem nnei n wareyyeb, min xef issiweř umkacaf Danyal, deg wemcan iqeddsen - wenni t i ęa iyaren ad ifhem - ¹⁶řexdenni jjem inni ięan di Yahudiyya ad arewřen ęar idurar, ¹⁷wenni ięan x tzeqqa war d ihekkwi ca ĥima ad iksi ca zi taddart nnes u wenni ięan deg iyyar ¹⁸war d idikkwiř ca ĥima ad yawi arruđ nnes. ¹⁹Uct x *temyarin* tinni ięan s ddeyset d tinni issuřuđen deg wussan nni. ²⁰Zzaęem ĥima war tettiři tarewřa nwem di řmecta niy d ssebt, ²¹minzi řexdenni ad tiři řeřsart temyar i war imsaren eemmarř zeg wami teęa ddunnit ař i řexxu u eemmarř war tettiři ead. ²²Mři ussan nni war twassmezyen, xenni war itwassenjem uřa d ijj n weysum, maca *ussan nni* ad twassmezyen di řtwee n inni itwaxđaren.

²³Mařa inna awem ĥed ‘Xżarem, aqqa-t da Lmasih’ niy ‘Aqqa-t diha’ war t ttimnem. ²⁴Minzi ad iřin imasiĥen issxarriqen d imkacafen issxarriqen, ad ggen řeęřamat d lmuejizat ĥima, mři zemmaren, ad ęwan eawed inni itwaxđaren. ²⁵Yarwem, aqqa nniy awem t qbeř. ²⁶Mařa nnan awem ‘Xżarem, netta aqqa-t di řexřa’, war ttriĥem ca din, niy ‘Xżarem-d, netta aqqa-t daxeř i wexxam’, war t ttimnem. ²⁷Minzi amecnaw ajjaj i d itteffyen zi ccarq uca ittegg tifawt ař řyarb, ammu i ęa tiři twasit n Mmis n bnađem. ²⁸Mani i ęa tiřin řxecbet, diha ad munen ineđđiwen.

²⁹Řexdenni, awarni řeřsart n wussan nni, ad tbarcen tfuct u taziri war tetticc ead řtya nnes uca itran ad d wđan zeg ujenna u jjeĥd n ujenna ad itwassenhezz. ³⁰Xenni ad d teđhar řeęřamet n Mmis n bnađem deg ujenna u marra tiqebbař n tmurt ad wten ayejdur uca ad żaren Mmis n bnađem yusi-d x useynu s jjeĥd d useęi imyaren. ³¹U netta ad issekk lmalakat nnes s zżamar imyar n řbuq uca nitenti

ad ssmunent inni itwaxðaren zi arebea n iyezdisen n usemmið, zi tðarf aneggaru n ujenna ař wenneðni.

³²Řremdem zeg wartu amettiř-a: xmi i ya dewřen řefruē nnes d iřeqqayen, ad d ssuffyen tifrāy, ad tessnem aqqa anebdu yudes-d. ³³Ammu ēawed kenniw, xmi i ya tðarem marra man aya, ad tessnem aqqa yudes-d, yar tewwart. ³⁴S tidett ad awem iniy, jjiř-a war iēeddu ař i ya imsar marra man aya. ³⁵Ajenna d tmurt ad ēdun maca awařen inu war ēeddun ēemmarš.

Arebbi issen ass d tsææet

Mar. 13:32-37; Luk. 17:26-30, 34-36

³⁶Maca x wass nni niy tasææet nni war xasen issin uřa d ijj, uřa d lmalakat n ujenna uřa d Tamemmit, myř Baba weħdes. ³⁷Am mammec tuya iġa deg wussan n Nuħ ammu i ya tiři twasit n Mmis n bnaðem. ³⁸Minzi am mammec ten tuya deg wussan qbeř tðufan, ttetten, sessen, meġcen u smeġacen ař d ass i ya yadef Nuħ deg uyarrau. ³⁹War neimen ařami d yusa tðufan uca iwyi ten marra, ammu i ya tiři twasit n Mmis n bnaðem. ⁴⁰Xenni *di řweqt nni* ad iřn tnayen deg iyyar, ijjen ad t ksin u wenneðni ad t jjen. ⁴¹Tnayen n temyarin ad ħaryent s tsirt, icten ad tt ksin u wenneðni ad tt jjen. ⁴²Xenni ħðam minzi war tessinem ca di man tsææet i d ya yas Siditwem. ⁴³Maca ssnem aya: mařa bab n taddart issen tasææet n ħeřtu n ġiřet i di i d ya yas uceffar, iři iqqim iħeřta, war t itteġji ad yadef di taddart nnes. ⁴⁴X uyenni uřa d kenniw ‘Eessem!’, minzi Mmis n bnaðem ad d yas deg ict n řweqt war t tettrijim.

Wi iġan xenni d ismey ašdiq d amiysis?

Luk. 12:41-48

⁴⁵Wi iġan xenni d ismey ašdiq d amiysis i igga bab nnes ħima ad ibða x isemyan min i ya ccen di řweqt nnes? ⁴⁶Sseēd n ismey wenni i ya yaf sides iřħa ixeddem xmi i d ya yas. ⁴⁷S tidett ad awem iniy, ad t igg x marra agra nnes. ⁴⁸Maca mařa ismey aēeffan nni ad ini deg wuř nnes ‘Sidi iēeřar’ ⁴⁹uca ibða iccat isemyan inni akides iġan, ad icc ad isu ak-d imeskaren, ⁵⁰xenni ad d yas sides n ismey nni deg wass i di war t ittriji u di tsææet war tt issin, ⁵¹ad t iqeřš x tnayen uca ad tiři tasyart nnes ak-d lmunafiqin. Din i ya yiřin imeřtaawen d uyezzi n teymas.”

Amettiř n ěcra n teezariyyin

25¹⁴Xenni ad tiři tgeldit n ijenwan amecnaw ěcra n teezariyyin iwyent řefnarat nsent, ffyent ĥima ad mmeřqent ak-d umuřay. ²Xemsa zזaysent d tifyař u xemsa d timiyyisin. ³Minzi tinni ięan d tifyař, řami ksint řefnarat nsent, war iwyint ca zזect, ⁴maca timiyyisin iwyent-id zזect di tziyyatin nsent ak-d řefnarat nsent. ⁵Řami iędeř umuřay, bdant tnudument marra uca tțșent. ⁶Di řwest n ģiřet tuęa din tųuyyit ‘Xzarem, aqqa amuřay yusi-d, ffyem-d ad t teřqam!’ ⁷Xenni kkarent teezariyyin nni, ssewjdent-id řefnarat nsent. ⁸Tifyař nnant i tmiyyisin ‘Wcent aneę zi zזect nkent minzi řefnarat nney xesyent.’ ⁹Arrint-id xasent tmiyyisin, nnant ‘Ěemmarș, ĥima war d aneę ittqeddi uřa i neccin uřa i kennint, aqqa tiři ttruęent ęar isebbaben, maęend ad tesęent i yixef nkent.’ ¹⁰Řami ruęent nitenti ĥima ad syent, yusi-d umuřay u tinni tuęa iwejjden, udfent akis ęar wurar uca tetwabelleę tawwart. ¹¹Awarni man aya usint teezariyyin nneęni, qqarent ‘A sidi, a sidi, arzem aneę!’ ¹²Netta maca yarr-d, inna ‘S tidett ad akent inię, war kennint ssineę.’ ¹³X uyenni ĥdam, minzi kenniw war tessinem ca ass nię tasaeet i di i d ęa yas Mmis n bnađem.

Amettiř n isemyan d ‘talentin’ nsen

Luk. 19:11-27

¹⁴Minzi tamesřact am ij n bnađem isafar barra i tmurt nnes, iřaya x isemyan nnes uca ikellef iten x wagra nnes. ¹⁵Iwca i yijjen xemsa n ‘talentin’ (=ijj n talent issekkwi eřaęař 58-80 kilu n wureę nię n nnuqart), i wenneęni tnayen, i wenni wiss třata icten, kuř ijjen ełaęsab tizemmar nnes, řexđenni ikkar, yuyur. ¹⁶Wenni ittffen xemsa n ‘talentin’, iruę, isebbab daysen uca yarbeę xemsa. ¹⁷Amenni eawed wiss tnayen wenni ittffen tnayen n talentin, yarbeę tnayen. ¹⁸Maca wenni ittffen ict n ‘talent’, iruę, ięza di tmurt uca issnuffar tmenyat n bab nnes. ¹⁹Řami teędu ațtas n řweqt yusi-d bab n isemyan nni uca igga akidsen řeęsab. ²⁰Yusi-d wenni ittffen xemsa n ‘talentin’, yiwi-d xemsa n ‘talentin’ nneęni, iqqar ‘A sidi, tewcid ayi xemsa n ‘talentin’, aqqa da, arebęę xemsa nneęni ktar.’ ²¹Yarr-d xas bab nnes, inna ‘Mlię i teggid, a ismeę așebęan așdiq. Tuęa cek d așdiq x drus, ad ac gęę x wațtas, adef-d ęar řefraęet n sidi nnek.’ ²²Xenni

yusi-d εawed wenni iṭṭfen tnayen n ‘talentin’, inna ‘A sidi, tewcid ayi tnayen n ‘talentin’, aqqa arebħey tnayen nneḍni ktar.’ ²³Inna as sidi nnes ‘Mliħ i teggid, a ismey asebħan aṣdiq. Tuḡa cek d aṣdiq x drus, ad ac ggeḡ x waṭṭas, adef ḡar řefraħet n sidi nekk.’ ²⁴Maca wenni iṭṭfen ict n ‘talent’, yusi-d εawed, inna ‘A sidi, ssney aqqa cek d bnaḍem iqeṣħen, tmejjared mani war tzarreed, tjarrwed mani war tezzuzzared. ²⁵Ggweḍey uca ruħey, ssuffareḡ ‘talent’ nnek di tmurt, ayac tenni nnek.’ ²⁶Yarr-d sidi nnes, inna as ‘A ismey aεeffan ameεguz, aqqa tessned belli aqqa mjareḡ mani war zareey u jarweḡ mani war zzuzzareḡ. ²⁷Xenni mři tiwyed tmenyat inu ḡar iṣarrafen, xenni necc, xmi i d ḡa yaseḡ, ad afeḡ min iḡan inu s řefḍeř. ²⁸Kksem as ‘talent’ nni, ewc itt i wenni ḡar iḡa εecra n ‘talentin’. ²⁹Minzi i kuř ijjen wenni i ḡar iḡa ad as immewc uca ad ḡares yiři s waṭṭas, maca wenni war ḡar iḡi uřa d min ḡares ad as itwakkes. ³⁰Nḍarem ismey ibeṭṭřen ḡar barra deg uneggar n taḡest mani i ḡa iřint imeṭṭawen d uyezzi n teḡmas.

Řħukm n Lmasih xmi i ḡa ifarq ihuřiyyen x iyayḍen

³¹Xmi i d ḡa yas Mmis n bnaḍem deg uεuḡi nnes u marra lmalakat iqeḍḍsen akis, xenni ad iqqim x řεarc n uεuḡi nnes, ³²ad ssmunen marra řegnus qibač nnes uca netta ad ten imssebḍa amecnaw ameksa ifarreḡ ihuřiyyen x iyayḍen imezḡanen. ³³Netta ad igg ihuřiyyen x ufusi nnes, maca iyayḍen *imezḡanen nni* x uzeřmaḍ nnes. ³⁴Řexḍenni ad ini ujeḡid i inni x ufusi nnes ‘Asem-d, a kenniw inni itwabarken zi Baba, wartem tageldit i d awem itwassewḡden zeg wami tetwagg ddunnit. ³⁵Minzi tuḡa ḍayi řaz, kenniw tessecem ayi. Tuḡa fudeḡ, tewcim ayi ad sweḡ. Tuḡa-yi d abarrani, kenniw tesszeḍyem ayi. ³⁶Tuḡa-yi d aεaryan, kenniw tessyardem ayi, tuḡa heřceḡ, kenniw tessijem-d xafi, tuḡa-yi di řeħbes, kenniw tusim-d ḡari. ³⁷Xenni ad xas-d arren imseggaden, qqaren ‘A Sidi, meřmi cek nezra teḡuḡeḍ uca nessecc i cek, niḡ *meřmi cek nezra* tefudded uca newc ac ad teswed? ³⁸Meřmi cek nezra d abarrani uca nessezdeḡ i cek niḡ d aεaryan uca nessyard i cek? ³⁹U meřmi cek nezra theřced niḡ di řeħbes uca nus-d ḡarek?’ ⁴⁰Ad d yarr ujeḡid, ad asen ini ‘S tidett ad awem iniḡ, min i teggim i ijjen zeg wawmaten imezḡanen inu, i necc umi t teggim.’ ⁴¹Řexḍenni ad ini i inni iḡan x uzeřmaḍ

nnes 'Beɛdem xafi, a kenniw inni itwaneɛřen, ɣar tmessi n řebda i itwasewjden i ibřiš d lmalakat nnes. ⁴²Minzi tuɣa dayi řaz war d ayi tessecem, fudeɣ war d ayi tewcim ad sweɣ. ⁴³Tuɣa-yi d abarrani, kenniw war d ayi tessedyem, tuɣa-yi d aɛaryan, war d ayi tessyardem, heřceɣ u twaħebsey war xafi tessijem ca.' ⁴⁴Řexdenni uřa d nitni ad xas-d arren, ad inin 'A Sidi, meřmi cek neźra teğuzed niɣ tfudded niɣ d abarrani niɣ d aɛaryan niɣ theřced niɣ di řeħbes, xenni neccin war cek nsexar ca?' ⁴⁵Xenni ad xasen-d yarr, ad yini 'S tidett ad awem iniɣ, min war teggim i ijjen zeg wawmaten imezyanen inu, i necc umi war t teggim ɛawed.' ⁴⁶Ad raħen nitni ɣar tmessi n řebda, maca imseggaden ɣar tudart n řebda."

Tamemuč n Wudayen maħend ad nyen Yeccu

Mar. 14:1-2; Luk. 22:1-2; Yuħ. 11:45-53

26 ¹Aqqa imsar, řami ikemmeř Yeccu awařen-a, inna i imeħđaren nnes ²"Tessnem belli awarni tnayen n wussan ad yiři řeid n Basxa uca řexdenni ad itwasellem Mmis n bnadem ħima ad itwařelleb." ³Řexdenni munen arruyas n ikehhanen d imseřmaden n idlisen n ttawrat d imɣaren n weydud di řemraħ n uzeğif n ikehhanen, qqaren as Qayafa, ⁴uca mcawaren ħima ad tťfen Yeccu s teħraymect maħend ad t nyen. ⁵Maca nnan "War ittiři di řeid ħima war ittekkar uɣuwweɣ deg weydud."

Adhan n Yeccu s řefwaħet n mirru

Mar. 14:3-9; Yuħ. 12:1-8

⁶Řami tuɣa Yeccu di Bayteanya di taddart n Simean wenni di iğa řbarš, ⁷tusi-d ɣares ij n temɣart s ict n tqedduħt n alabaster teccur s řefwaħet n mirru teɣra uca tfarrey itt x uzeğif nnes amen iqqim ɣar tťabřa. ⁸Umi źrin imeħđaren man aya, iqqes asen řħař aťtas, nnan "Min umi teğa txessart-a, ⁹minzi řefwaħet-a n mirru tuɣa tzemmar ad temmenz s ttaman d ameqqran uca ad temmewc i imezřad." ¹⁰Maca Yeccu tuɣa issen man aya, inna "Mayemmi tziyyarem x temɣart-a, minzi nettat tegga ayi ict n řxedmet tešbeh. ¹¹Minzi imezřad aqqa-ten řebda akidwem, maca necc war kiwem ttiřiɣ i řebda. ¹²Minzi nettat, mařa tfarrey-d řefwaħet-a n mirru x arrimet inu, aqqa tegga man aya i usewjed n wenđer inu. ¹³S tidett ad awem

iniy, mani mma i ya itwabarreḥ řexbar-a ašebḥan di marra ddunnit, ad ssiwřen eawed x min tegga *dayi* d řiđaret i nettat.”

Yahuda ikkess awař maḥend ad isellem Yeccu

¹⁴Řexdenni aqqa ijjen zzaysen, qqaren as Yahuda Isxariyuṭi, iruḥ yar arrayas n ikehhanen, ¹⁵inna “Min d ayi i ya tewcem maḥend ad awem sellmey Yeccu?” Uca nitni ḥesben as třatin n řwuzenat n nnuqart. ¹⁶Zi ssenni tuya yarezzu ict n tewwart ḥima ad t isellem.

Amensi n Basxa

Mar. 14:21-22; Luk. 22:7-14, 21-23; Yuḥ. 13:21-30

¹⁷Deg wass amezwaru n řeid n weyrum nnebřa antun, usin-d imeḥđaren yar Yeccu, nnan “Mani tersed ad nessewjed maḥend ad tecced *amensi n Basxa*?” ¹⁸Inna “Uyurem yar tendint yar ij n fřan, inim as ‘Amseřmad iqqar, aqqa řweqt inu tiweđ-d, ad yarek ggey *amensi n Basxa* ak-d imeḥđaren inu.’ ” ¹⁹Imeḥđaren ggin am mammec ten iweřša Yeccu uca ssewjden *amensi n Basxa*. ²⁰Řami d tiweđ tmeddit, iqqim yar ttabřa ak-d teneac n imeḥđaren nnes. ²¹Am ttetten nitni, inna “S tidett ad awem iniy, ijjen zzaywem ad ayi isellem.” ²²Nitni dewřen ceđnen aṭtas uca kuř ijjen zzaysen ibda iqqar “Ma war iđi d necc, a Sidi?” ²³Yarr-d xasen, inna “Wenni issisnen afus akidi di ttebři d netta i d ayi i ya isellmen. ²⁴Mmis n bnađem ad irah am mammec xas tura, maca uct x bnađem nni i ya isellmen Mmis n bnađem. Maelik bnađem nni war d ixřiq eemmarř.” ²⁵Yahuda, wenni t isellmen, yarr-d, inna “Ma war iđi d necc, a Rabbi?” Netta inna as “Aqqa cek tennid t”.

Amensi n Sidi

Mar. 14:22-26; Luk. 22:15-20; 1 Kur. 11:23-25

²⁶Am tuya ttetten, iki Yeccu ayrum u awarni řami ibarek, yarz it, iwc it i imeḥđaren, inna “Ksim, teccem, wa d arrimet inu.” ²⁷Iksi řkas, icekkar uca iwc asen t, iqqar “Swem zzayes marra idwem, ²⁸minzi wa d idammen inu, idammen n řeahd n jdid inni i ya itwassizzřen i weyfar n ddnub. ²⁹Necc ad awem iniy, zi řexxu tsawent war sessey ead zi řyğet n tzayart ař ass i di tt ya swey jdid akidwem di tgeldit n Baba.” ³⁰U awarni řami yennjen asebbiḥ, ffyen yar wedrar n Zzitun.

Yeccu izwar issiweř x wenkar n Buřrus

Mar. 14:27-31; Luk. 22:31-34; Yuh. 13:36-38

³¹Xenni inna asen Yeccu “Ğiřet-a marra kenniw ad dayi tenderfem, minzi aqqa tura

‘Ad wtey ameksa uca iħuřiyen n tħimart ad mmsebđan.’ Zak. 13:7

³²Maca awarni řami i d ęa twassnekkarey, ad awem izwarey ęar Ljalil.” ³³Maca Buřrus yarr-d, inna as “Mařa dayek i ęa nderfen marra, necc war dayek ttendrifey ca ęemmarř.” ³⁴Inna as Yeccu “S tidett ad awem inię, di ğiřet-a, qbeř mma ad issquęe uyaziđ, ad ayi tenkared třata n imuřen.” ³⁵Buřrus inna as “Waxxa tuęa ittxeřř ayi ad mteę akik, necc war cek nekkarey ęemmarř.” Ammu i nnan marra imeħđaren ęawed.

Tazaęit n Yeccu deg weħwic n “Xitsimaniy”

Mar. 14:32-42; Luk. 22:39-46

³⁶Řexdenni iruħ Yeccu akidsen ęar ij n wemcan qqaren as ‘Xitsimaniy’, inna i imeħđaren “Qqimem danita u necc ad raħey ħima ad zzaęey din.” ³⁷Am kis yiwi Buřrus d tnayen iħenjiren n Zabadi, ibda issħissif uca tudef dayes tiggwudi. ³⁸Xenni inna asen “Řeemar inu issħissif ařtas ař řmewt. Qqimem da, teħđam akidi.” ³⁹Am yuyur cwayt ęar zzat, iwđa x uyembub nnes, ittzaęa, iqqar “A Baba, mařa iseddeř, ejj ad xafi iędu řkas-a, maca mařa war ięi am mammec xsey necc, maca am mammec txedsed cek.” ⁴⁰Idweř ęar imeħđaren uca yufi ten třřen. Inna i Buřrus “Ma war tzemmarem ad kidi teħđam uřa d ict n tsaeęet?” ⁴¹Ĥđam, zzaęem ħima war d tidfem deg uyekkwı. Arruħ aqqa ixs, maca aysum iđeef.” ⁴²Yuyur ęawed i umur wiss tnayen uca izzuę, iqqar “A Baba, mařa řkas-a war izemmar ad xafi yekk myir mařa necc swıę t, aqqa ad yiři min txedsed cek!” ⁴³Řami d idweř, yufi ten ęawed třřen minzi tiřawin nsen tuęa đeqqřent. ⁴⁴Yejj iten, yuyur ęawed uca izzuę i umur wiss třata, iqqar awařen-a ęawed. ⁴⁵Řexdenni idweř-d ęar imeħđaren nnes, inna asen “Kemmręm x yiđeř nwem řexxu, areyyħem. Xzarem, aqqa tsaeęet tiweđ-d uca Mmis n bnadem ad itwasellem deg ifassen n imednab. ⁴⁶Kkarem, ad nraħ. Xzarem, wenni d ayi i ęa isellmen, yudes-d.”

Uđuf n Yeccu

Mar. 14:43-50; Luk. 22:47-53; Yuh. 18:3-12

⁴⁷Am tuya issawař ead, yusi-d Yahuda, iijen zi teneac, ak-d ij n řyaci d ameqqran s řesyuf d iումad, ssekken ten-d arrayas n ikehhanen d imyaren n weydud. ⁴⁸Wenni t isellmen aqqa iwc asen ict n řeřamet, iqqar “Wenni i řa ssudmey d wenni netta, tťfem t.” ⁴⁹Řexdenni iqarreb řar Yeccu, inna “Sřam xak, a Rabbi!” uca issudem it. ⁵⁰Maca Yeccu inna as “A ameddukeř, min xef-d tusi-d da?” Řexdenni qarrben-d yares, řarten x Yeccu uca tťfen t. ⁵¹U xřar, iijen zeg inni iřan ak-d Yeccu, am issizwed afus, ijbed ssif uca iwta ismey n uzeřif n ikehhanen uca iqeřř as amezzuř. ⁵²Xenni inna as Yeccu “Arr ssif řar wemcan nnes, minzi marra inni ikessin ssif ad mmten s ssif. ⁵³Niy ittyiř ac belli necc war zemmarey ad zřařeř i Baba u netta ad ayi-d issekk ktar zi teneac n ilixiyunen (=eřařař 5000-6000) n lmalakat? ⁵⁴Mammec xenni i řa twakemmřen idlisen i iqqaren, belli ittxeřřa ad imsar ammu?” ⁵⁵Di tsaeet nni eawed issiweř Yeccu ak-d řyaci “Axmi x uceffar i d teffyem s řesyuf d iումad mařend ad ayi tetteřfem. Kuř ass tuya sseřmadey di taddart iqeddsen, kenniw war dayi tetteřfem. ⁵⁶Maca man aya marra imsar řima ad twakemmřen idlisen n imkacafen.” Řexdenni semřen dayes marra imeřdaren uca arewřen.

Yeccu qibač i lmeřkama tameqqrant n Wudayen

Mar. 14:53-65; Luk. 22:54-55, 63-71; Yuh. 18:13-14, 19-24

⁵⁷Inni itťfen Yeccu, iwyen t řar Qayafa, azeřif n ikehhanen, wenni řar tuya munen imseřmaden n idlisen d imyaren n weydud. ⁵⁸Buřrus idfar it-id zi řaggwaj ařami d yiweđ řar řemrař n uzeřif n ikehhanen u řami yudeř, iqqim jar imxazniyyen řima ad izar mammec i řa teffey. ⁵⁹Arrayas n ikehhanen d imyaren n weydud u marra lmeřkama tameqqrant n Wudayen tuya arezzun ict n chadet n zřur x Yeccu mařend ad t nyen. ⁶⁰Maca, waxxa usin-d din ařtas n řechud issxarriqen, war tt ufin. ⁶¹Yar uneggar usin-d tnayen n řechud issxarriqen, nnan “Wa aqqa inna ‘Nec zemmarey ad hedmey taddart iqeddsen n Arebbi u di třata n wussan ad tt bniy’”. ⁶²Azeřif n ikehhanen ikkar-d, inna as “Ma war d tarrid s walu? Min xak cehhden ina?” ⁶³Maca Yeccu isřar. Inna as uzeřif n ikehhanen “Nec jjuřeř s Arebbi iddaren belli cek ad aney tinid, ma

xenni cek d Lmasih, Mmis n Arebbi?” ⁶⁴Inna as Yeccu “Cek tennid t. Maca necc ad awem iniy, zi ssa tsawent ad tżarem Mmis n bnamem iqqim x ufusi n jjehd n Arebbi xmi i d ға yas x iseynuten n ujenna.” ⁶⁵Řexdenni icarreg uzeğif n ikehhanen arruđ nnes, inna “Netta aqqa iceqqef di Arebbi, mayemmi nehdaj ead řechud? Xżarem, řexxu aqqa tesřim i uceqqef nnes. ⁶⁶Min d awem ittyiř kenniw?” Nitni arrin-d xas, nnan “Netta isdaheğ řmewt.” ⁶⁷Xenni ssusfen as x uyembub, wtin t s řbuniyyat u inneđni s weemud, ⁶⁸nnan “Kacef aney, a cek Lmasih, wi cek iwtin?”

Ankar n Buřrus

Mar. 14:66-72; Luk. 22:56-62; Yuř. 18:15-18, 25-27

⁶⁹Buřrus iqqim barra di řemrah. Tqarreb-d ғares ict n tayya, teqqar “Uřa d cek tuya cek ak-d Yeccu Ajalili.” ⁷⁰Maca netta inkar zzat i marra, inna “War ssiney min xef tessawařed.” ⁷¹Am iggur ғar usqif n tewwart, tezra it ict n tayya nneđni, tenna asen i inni din iqqimen “Wa tuya-t ak-d Yeccu Nnařiri.” ⁷²Netta inkar eawed s ict n tjağit “War ssiney bnamem nni.” ⁷³Cwayt ғar zzat usin-d inni din ibedden ғar Buřrus, nnan “S tidett, uřa d cek aqqa cek zzaaysen, minzi řřarđ nnek issbeyyen i cek.” ⁷⁴Xenni ibda ineeř ixef nnes uca ittjağa “Necce war ssiney bnamem nni.” ⁷⁵Řexdenni issquqe uyaziđ, xenni ieqeř Buřrus awař i d as inna Yeccu “Qbeř mma ad issquqe uyaziđ, ad ayi tenkared třata n imuřen.” Uca iffey, iru s imeřawen imarzagen.

Andam d řmewt n Yahuda

Mar. 15:1; Luk. 23:1-2; Yuř. 18:28-32

27 ¹Yar řřbeř zic, mcawaren marra arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud jarasen x Yeccu mařend ad t nyen. ²Nitni carfen t, iwyen t uca sellmen t i Bilařus, wenni d ľemil ³Umi izra Yahuda wenni t sellmen belli netta itwahkem, indem uca yarr-d třatin n řwuzenat n nnuqart i arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud, ⁴inna ‘Necce xđiy, aqqa sellmey idammen icemřařen.’ Maca nitni nnan “Min d aney iruřen? Xżar-d cek.” ⁵Awarni řami inđar nnuqart di taddart iqeddsen, iffey uca iruř, yuyer ixef nnes. ⁶Arruyas n ikehhanen ksin řwuzenat n nnuqart uca nnan “War icuwwar ad

tt nessars di ššenduč n ššedqet i taddart iqeddsen minzi nettat d ttaman n usizzeř n idammen. ⁷Mcawaren jarasen, xenni syin zzayes iyyar n bu-třaxt maħend ad yiři i imedřan n ibarraniyyen. ⁸S uyenni itwasemma iyyar nni ‘iyyar n idammen’ ař ass n řexxu. ⁹Řexdenni itwakemmeř min itwannan zeg umkacaf Irmija am iqqar

*“Ksin třatin n řwuzenat n nnuqart, řqedd n wenni itwaqeddar,
aqqa qeddaren t netta zi tarwa n Israyil,
¹⁰uca wcin tent i iyyar n bu-třaxt,
am mammec d ayi yumur Arebbi.”*

Irm. 32:6-9; Zak. 11:12,13

Yeccu qibač ľemil Bilařus

Mar. 15:2-5; Luk. 23:3-5; Yuh. 18:33-38

¹¹Yeccu tuya ibedd qibač i lwali. Ľemil isseqsa as, inna “Ma cek d ajeřid n Wudayen?” Yeccu inna as “Cek tennid t.” ¹²Uca řami t tehmen arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud, yarr-d s walu. ¹³Xenni inna as Bilařus “Ma war tesřid mečřař xak cehden?” ¹⁴Netta war d xas yarri uřa x ijj n wawař, ařami iqqim ľemil ittebheth.

Bilařus yarezzu ad iđřeq Yeccu

Mar. 15:6-15; Luk. 23:13-25; Yuh. 18:39-19:16

¹⁵Tuya ľemil innum yarexxu di kuř řeid ij n umehbus i řyaci, wenni ixsen nitni. ¹⁶Tuya řarsen deg wussan nni ij n umehbus itwassen, qqaren as Barabbas. ¹⁷Xenni řami munen, inna asen Bilařus “Wi texsem ad awem arxuř, Barabbas niř Yeccu wenni umi qqaren Lmasih?” ¹⁸Minzi netta issen aqqa nitni sellmen t zi řehsed. ¹⁹Am tuya iqqim x řkursi n řřukm, tessekk-d řares temyart nnes, tenna “Bara ixef nnek zeg umseggad nni, minzi aqqa ass-a twaeddbeř ařas di tarjit di ssibbet nnes.” ²⁰Maca arruyas n ikehhanen d imyaren n weydud sseqnen řyaci řima ad ttaren Barabbas uca ad nyen Yeccu. ²¹Ľemil yarr-d, inna asen “Man wen zi tnayen-a i texsem ad arxuř?” Nnan “Barabbas”. ²²Bilařus inna asen “Min i řa ggeř xenni ak-d Yeccu umi qqaren Lmasih?” Nnan as marra “Ejj it ad itwařelleb!” ²³Maca ľemil inna “Man tuęffna i igga?” Syuyen s jjeħd ktar, nnan “Ejj it ad itwařelleb.” ²⁴Řami izra Bilařus belli netta war yiweđ řar walu, mahu

ad ikkar uyuwwey, iksi aman, issird ifassen nnes qibač i řyaci, inna “Nec war ttursej ca deg idammen n umseggad-a, xzarem kenniw!”²⁵ Aydud yarr-d, inna “Idammen nnes ad xaney iřin u x tarwa nney.”²⁶ Xenni yarxu asen-d i Barabbas, maca awarni řami ihettek Yeccu s urekkuđ, isellem it ħima ad itwařelleb.

Aseħqar n Yeccu zi řeeskar

Mar. 15:16-20; Yuħ. 19:2-3

²⁷Řexdenni iwyen ieeskariyyen n læmil Yeccu řar taddart n ccras uca ssmunen xas marra řeeskar. ²⁸Awarni řami d as kksen arruđ, arđen as ij n ujeġab d azeggway ²⁹u řami d as muden ict n temrist n isennanen, ssarsen tt x uzeġif nnes uca ggin as ij n uyanim deg ufus nnes afusi, xenni wđan řar iđaren nnes zzates, deġen t, qqaren “Azul xak, a cek, a ajeġid n Wudayen!” ³⁰Ssusfen xas, xenni ksin ayanim uca wtin t zzayes řar uzeġif. ³¹Awarni řami deġen t, ksin xas aserħam, arđen as arruđ nnes uca nedhen t maħend ad t řellben.

Yar řřalib

Mar. 15:21-32; Luk. 23:26-39; Yuħ. 19:17-19

³²Am ffyen řar barra n *tendint*, ufin iġjen zi Qayrawan qqaren as Simean uca ziywaren xas ħima ad yarbu řřalib nnes. ³³Ařami iwđen řar ij n wemcan qqaren as Gulguta, min ix s ad yini ‘amcan n tceqquft n uzeġif’, ³⁴wcin as binu yarzeg i ixegđen s ‘xull’ (= *aħrir amarzag ařtas*). Ařami t iqqas, yugi ad isu. ³⁵Awarni řami t řellben, bđan arruđ nnes jarasen uca ggin xas akeccuđ ħima ad itwakemmeř min inna umkacaf

“*Farqen arruđ inu jarasen uca ggin akeccuđ x warruđ inu.*” *Sbħ. 22:19*

³⁶Uca, am qqimen nitni, eessen xas. ³⁷Ggin as sennej i uzeġif nnes ict n tira, *urin* xas ttuhmet nnes “Wa d Yeccu, Ajeġid n Wudayen.”³⁸ Xenni řellben akis tñayen n ixewwanen, iġjen řar ufusi nnes u iġjen řar uzeřmađ nnes. ³⁹U inni tuřa ittekkan, ttceqqafen dayes, tthezzan azeġif nsen, ⁴⁰qqaren “A cek wenni ihedmen taddart iqeddsen u di třata n wussan ad tt tebnid *ewwed*, senjem ixef nnek mařa cek d Mmis n Arebbi, hwa-d xenni zi řřalib.” ⁴¹Uřa d arrayas n ikehhanen ak-d imseřmaden n idlisen d imřaren n *weydud*

sthezzan zzayes amenni, nnan ⁴²Issenjem innedni maca war izemmar ad issenjem ixef nnes. Maña netta d ajeġid n Israyil, ejj it ad d ihwa zi sşalib, neccin ad zzayes namen. ⁴³Itceř x Arebbi, ejj it netta ad t issenjem maña yarda xas Arebbi, minzi inna ‘Necc d Mmis n Arebbi’.” ⁴⁴Uřa d ixewwanen, inni tuya itwaşellben akis, tuya ssfeđahen zzayes amenni.

Řmewt n Yeccu

Mar. 15:33-41; Luk. 23:44-49; Yuř. 19:28-30

⁴⁵Zi tsaæet wiss setta tewđa-d taġest x marra tamurt ař tsaæet wiss tesa. ⁴⁶Jwayeh n tsaæet wiss tesa isyuy Yeccu s tmijja ijehden, iqqar s iřes n taramit “Ili, ili, lima cabaqtani?” min ix s ad yini

“A Arebbi, a Arebbi, mayemmi dayi tsemħed?” Sbh. 22:1

⁴⁷Sřin as inni din ibedden, nnan “Ittřaya x Iliya.” ⁴⁸Deyya yuzzeř-d řares ijjen zzaysen, iksi sbunxa, issuff itt s řxeġ (=binu asemmam), igga itt x ij n uyanim uca iwc as ad isu. ⁴⁹Innedni nnan “Jjem ad nřar, ma ad d yas Iliya ħima ad t issenjem.” ⁵⁰Awarni řami isyuy eawed s tmijja ijehden, issarxu Yeccu arruħ. ⁵¹Xřar, arwaq n taddart iqeddsen icarreg x tnayen zi sennej ař swadday, tamurt tenhezz, tişuđar feġqent, ⁵²imedřan twarezmen uca ařtas n řxecbat n imqeddasen inni tuya itřšen, twassnekkarent ⁵³uca ffyen zeg imedřan awarni tnukra nnes, udfen řar tendint iqeddsen uca banen i wařtas. ⁵⁴Řami řqebřan x meyya d inni tuya akides iħeřřan Yeccu, řrin anhezzi n tmurt d min imsaren, ggweden ařtas, qqaren “S tidett, wa d Mmis n Arebbi.” ⁵⁵Tuya din ařtas n temřarin tinni tuya ixezzaren zi řaggwaj, nitenti đfarent Yeccu zi Ljalil ħima ad zzayes xedment. ⁵⁶Jarasent Maryem n Majdala d Maryem, yemmas n Yaęqub d Yusis, uřa d ayt n Zabadi.

Andeř n Yeccu

Mar. 15:42-47; Luk. 23:50-56; Yuř. 19:38-42

⁵⁷Řami d tiweđ tmeddit, yusi-d řares ij n weryaz zi Arimatiya, qqaren as Yusef, wenni tuya idewřen eawed d amehđar n Yeccu. ⁵⁸Iruħ řar Bilařus, ittar as arrimet n Yeccu. Řexdenni iweşsa Bilařus maħend ad as temmewc. ⁵⁹Yusef iksi arrimet, inned itt di řecfen n

qaṭifa iṣfan, ⁶⁰issars itt deg ij n wenḍeř n jdid i tuya iyza uca awarni řami isseqnunni ict n teřđart řima ad iqfeř tawwart n wenḍeř, iruḥ. ⁶¹Tuya din Maryem n Majdala d Maryem nneḍnit qqiment qibač i wenḍeř.

Imxazniyyen itteessan x wenḍeř n Yeccu

⁶²Tiwecca nnes awarni ass n usewjed, munen arruyas n ikehhanen d Ifarisiyyen yar Bilaṭus, ⁶³nnan “A Sidi, neeqeř belli ayeccac-a, am tuya ead iddar, inna ‘Awarni třata n wussan ad kkarey.’ ⁶⁴Xenni umur řima ad ḍemnen aḍeř ař ass wiss třata řima attay imeḥḍaren nnes war d ttisen s řiřet ad tt acaren, xenni ad xebbaren aydud, aqqa ikkar-d zeg imettinen. Ammu ad yiři uxeřtu aneggaru ktar x umezwar. ⁶⁵Inna asen Bilaṭus “Aqqa yarwem tarbiet n iessasen, ruḥem, ḍemnen t am tessnem.” ⁶⁶Ruḥen nitni uca ḍemnen aḍeř s ict n tarbiet n iessasen awarni řami xetmen tařđart i iřan x tewwart n wenḍeř.

Tanukra n Yeccu

Mar. 16:1-8; Luk. 24:1-12; Yuh. 20:1-10

28 ¹Řami teedu ssebt, yar řeřjar n wass amezwaru n ssimana, tusi-d Maryem n Majdala d Maryem nneḍnit řima ad ssijjent x wenḍeř. ²Xřar, imsar ij n wenhezzi n tmurt imyar minzi ij n lmalak n Arebbi ihwa-d zeg ujenna, iqarreb-d uca isseqnunni tařđart zi tewwart uca iqqim xas. ³Tuya řřifet nnes am wajjaj u arruḍ nnes am wedfeř. ⁴Iessasen ggweden zzayes, dewřen am imettinen. ⁵Maca lmalak yarr-d, inna i temyarin “War tteggwedent ca, minzi ssney aqqa kennint tarezzunt x Yeccu wenni tuya itwařellben. ⁶War da iři, minzi netta ikkar-d am mammec inna. Asent-id da, xřarent amcan mani tuya immars Sidi. ⁷Ruḥent deyya, inint i imeḥḍaren nnes, aqqa itwassnekkar-d zeg imettinen, uca xřar, netta d awem i řa izwaren yar Ljalil. Din ad t tżarem. Xřar, aqqa nniy awem tt.” ⁸Ffyent nitenti deyya zeg wenḍeř s tiggwudi d řefrařet imyaren, ttazzřent řima ad tt xebbarent imeḥḍaren. ⁹Uca am ruḥent řima ad t xebbarent imeḥḍaren, xřar, Yeccu iřqa tent, iqqar “Sřam xakent!” Nitenti usint-id řares, řřfent deg iḍaren nnes uca ssejdent as. ¹⁰Řexdenni inna asent Yeccu “War tteggwedent ca, ssiwḍent řexbar-a i aytma, řima ad rařen yar Ljalil, diha ad ayi řaren.”

Chadet n zzur n imxazniyyen d arruyas n ikehhanen

¹¹Am ruħent, xzar, aqqa ca zeg iessasen usin-d yar tendint ħima ad xebbaren arruyas n ikehhanen marra min imsaren. ¹²Uca řami tuya munen ak-d imyaren n weydud uca mcawaren akidsen, wcin asen i iesskariyyen ařtas n teneacin, ¹³nnan “Inim ‘Imeħđaren nnes usin-d s ġiřet uca ucaren t am tuya netteř’, ¹⁴u mařa læemil ad t iseř, neccin ad t nesseqneē uca war kenniw netteġġi ca ad tiřim deg imunas.” ¹⁵Třfen tmenyat uca ggin am mammec d asen eřmen. Řexbar-a aqqa iffey yar Wudayen ař ass n yiđa.

Řexbar ařebħan i marra ddunnit

Mar. 16:14-18; Luk. 24:36-49; Yuħ. 20:19-23; Řex. 1:6-8

¹⁶Ĥideac n imeħđaren nni ruħen yar Ljalil, yar wedrar mani ten yumur Sidi. ¹⁷Ařami t zrin, ssejden as, maca ca cekken. ¹⁸Yeccu iqarreb-d yarsen issiweř akisen, iqqar “Temmewc ayi marra řřulťa deg ujenna d x tmurt. ¹⁹Ruħem, arrem marra řegnus d imeħđaren inu, ssyeđsem ten s yisem n Tbatat d Tmemmit d Arruħ Iqeddsen ²⁰u sřemdem ten ad třfen di marra min xef kenniw umurey zzayes, u xzar, necc aqqa-yi akidwem marra ussan ař qeřtu n ddunnit.”